

ประกาศนายทะเบียนพรรคการเมือง

เรื่อง การเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรค และคณะกรรมการบริหารพรรคไทยรักราษฎร์
(ชื่อเดิมพรรครวมใจไทย)

ตามที่นายทะเบียนพรรคการเมืองได้มีประกาศนายทะเบียนพรรคการเมือง เรื่อง การเปลี่ยนแปลง
คณะกรรมการบริหารพรรครวมใจไทย ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๖๒ กรณี กรรมการบริหารพรรครวมใจไทย
ว่างลงเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนคณะกรรมการบริหารพรรครวมใจไทยทั้งหมด เป็นเหตุให้กรรมการบริหาร
พรรครวมใจไทยที่ยังคงเหลืออยู่พ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ จำนวน ๓ คน นั้น

บัดนี้ หัวหน้าพรรคไทยรักราษฎร์ได้แจ้งการเปลี่ยนแปลงต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง
ตามมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐
กรณีที่ประชุมใหญ่สามัญพรรคไทยรักราษฎร์ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ มีมติ ดังนี้

๑. ยกเลิกและแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรครวมใจไทย พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อบังคับพรรครวมใจไทย
พ.ศ. ๒๕๖๑ (แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๑) ข้อบังคับพรรครวมใจไทย พ.ศ. ๒๕๖๑
(แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๒) และข้อบังคับพรรครวมใจไทย พ.ศ. ๒๕๖๑ (แก้ไขเพิ่มเติม
ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๓) โดยให้ใช้ข้อบังคับพรรคไทยรักราษฎร์ พ.ศ. ๒๕๖๓ แทน ดังนี้

ข้อบังคับพรรคไทยรักราษฎร์ พ.ศ. ๒๕๖๓

โดยที่ประชุมใหญ่สามัญพรรคไทยรักราษฎร์ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๓
ได้มีมติยกเลิกข้อความในข้อบังคับพรรครวมใจไทย พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อบังคับพรรครวมใจไทย พ.ศ. ๒๕๖๑
(แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๑) ข้อบังคับพรรครวมใจไทย พ.ศ. ๒๕๖๑ (แก้ไขเพิ่มเติม
ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๒) และข้อบังคับพรรครวมใจไทย พ.ศ. ๒๕๖๑ (แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๓
พ.ศ. ๒๕๖๓) ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับพรรคไทยรักราษฎร์ พ.ศ. ๒๕๖๓”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่พรรคการเมือง
เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกข้อความในข้อบังคับพรรครวมใจไทย พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อบังคับพรรครวมใจไทย
พ.ศ. ๒๕๖๑ (แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๑) ข้อบังคับพรรครวมใจไทย พ.ศ. ๒๕๖๑

(แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๒) และข้อบังคับพรรครวมใจไทย พ.ศ. ๒๕๖๑ (แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๓) ทั้งฉบับ

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๔ พรรคการเมืองที่ใช้ชื่อย่อชื่อย่อนี้เรียกว่า “พรรคไทยรักราษฎร์” ชื่อย่อภาษาไทย “ทร.” เขียนเป็นภาษาอังกฤษว่า “THAI RAK RAD PARTY” ชื่อย่อภาษาอังกฤษ “TRR.”

ข้อ ๕ เครื่องหมายพรรคการเมืองและความหมาย

(๑) พรรคไทยรักราษฎร์ ใช้เครื่องหมายพรรคมีลักษณะเป็นทรงกลมสีทอง ภายในมีความเกี่ยวพันกันอย่างเหนียวแน่นด้วยมือที่จับประสานกันด้วยความสามัคคีที่ทรงพลัง ส่วนด้านล่างมีชื่อพรรคภาษาไทยสีเขียวว่า “พรรคไทยรักราษฎร์” และภาษาอังกฤษสีเขียวว่า “THAI RAK RAD PARTY” ภายในวงกลม สีแดง หมายถึง ชาติ ความเป็นชนชาติไทย ความเป็นแผ่นดินไทย ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาและทรัพยากรของประเทศไทย สีขาว หมายถึง สถาบันศาสนา หรือความบริสุทธิ์ของปวงชนชาวไทย สีน้ำเงิน หมายถึง สถาบันพระมหากษัตริย์ ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐต่อประเทศชาติและอาณาประชาราษฎร์ทั้งปวง สีเขียว หมายถึง แผ่นดินอันอุดมสมบูรณ์ และสีทอง หมายถึง ความเจริญรุ่งเรืองบนแผ่นดินธรรมแผ่นดินทอง ดังภาพเครื่องหมายแสดงด้านล่าง ดังต่อไปนี้

(๒) โดยมีความหมาย ดังนี้

พรรคไทยรักราษฎร์ มีความหมายว่า อุดมการณ์ของปวงชนชาวไทยที่ยังรักสักหลอมรวมเป็นหนึ่งเดียวด้วยจิตวิญญาณและเลือดเนื้อ ด้วยความจงรักภักดี ยกย่องเทิดทูนต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ให้มีความเจริญ มั่นคง มีศักดิ์ศรี ยั่งยืนอยู่คู่กับประเทศไทยตลอดไป

ข้อ ๖ สำนักงานใหญ่พรรคตั้งอยู่ ณ บ้านเลขที่ ๑๑๔๔/๓๒ ซอยพัฒนาการ ๓๐ ถนนพัฒนาการ แขวงสวนหลวง เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๕๐

ข้อ ๗ สาขาพรรคที่ได้รับอนุมัติจัดตั้ง ณ เขตเลือกตั้งใด ให้เรียกชื่อว่า “สาขาพรรคไทยรักราษฎร์ ลำดับที่.....จังหวัด.....เขตเลือกตั้งที่.....” ตัวแทนพรรคไทยรักราษฎร์ ที่ได้รับอนุมัติจัดตั้ง ณ เขตเลือกตั้งใด ให้เรียกชื่อว่า “ตัวแทนพรรคไทยรักราษฎร์ประจำจังหวัด.....เขตเลือกตั้งที่.....”

หมวด ๒

คำประกาศอุดมการณ์ทางการเมืองของพรรคการเมือง

ข้อ ๘ อุดมการณ์ทางการเมืองของพรรคไทยรักราษฎร์ คือ

(๑) พรรคจะยึดมั่น ส่งเสริมและปกป้องการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(๒) การดำเนินกิจกรรมของพรรคจะยึดมั่นและคำนึงถึงประโยชน์ของปวงชนชาวไทย และเพื่อความมั่นคงมีเกียรติ มีศักดิ์ศรี ของสถาบันชาติ สถาบันศาสนา สถาบันพระมหากษัตริย์

(๓) พรรคจะพัฒนาประเทศไทยให้มีความเจริญก้าวหน้า โดยน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เพื่อประโยชน์ของปวงชนชาวไทยให้พอมี พอกิน พอเพียง และเกิดสันติสุขอย่างยั่งยืน

(๔) ยึดมั่นในหลักเสรีภาพ เสมอภาค ภราดรภาพ ความเท่าเทียมกัน ความเป็นธรรมทางสังคมและความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของคนในชาติ โดยมีความรับผิดชอบต่อผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติและประชาชนเป็นหลักสำคัญ

หมวด ๓

นโยบายพรรคการเมือง

ข้อ ๙ นโยบายด้านการเมืองการปกครอง มีดังต่อไปนี้

(๑) พรรคไทยรักราษฎร์จะพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันชาติ สถาบันศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์ เคารพ อธิปไตยบูรณภาพแห่งอาณาเขตและเขตสิทธิที่ประเทศไทยมีสิทธิแห่งอำนาจอธิปไตยตลอดจนยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(๒) พรรคไทยรักราษฎร์มุ่งมั่นที่จะให้มีการปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ และการปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด ปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

ของประเทศให้มีประสิทธิภาพ มีความทันสมัย ลดความเหลื่อมล้ำ สอดคล้อง และรองรับสถานการณ์บริบทของการเปลี่ยนแปลงในทุกมิติทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม เสริมสร้างโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง การบริหารราชการแผ่นดิน เศรษฐกิจ และสังคมในทุกระดับ

(๓) พรรคไทยรักราษฎร์มุ่งมั่นให้ความสำคัญต่อการกระจายอำนาจรัฐสู่ท้องถิ่น เพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ กระบวนการตัดสินใจในกิจการของท้องถิ่นเอง มุ่งมั่นและส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิรูปการเมืองการปกครอง ตลอดจนการปฏิรูปและพัฒนาองค์กรทางการเมืองให้เข้มแข็ง

(๔) พรรคไทยรักราษฎร์มุ่งมั่นและส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง รวมตลอดทั้งการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ การรู้จักยอมรับในความเห็นทางการเมืองโดยสุจริตที่แตกต่างกัน และมุ่งให้ประชาชนมีสิทธิเลือกตั้งและออกเสียงประชามติโดยอิสระตามวิถีทางการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยต้องปราศจากการครอบงำไม่ว่าด้วยกระบวนการ หรือวิธีการใด ๆ อันไม่สุจริต

(๕) พรรคไทยรักราษฎร์มุ่งมั่นและส่งเสริมให้การดำเนินกิจกรรมของพรรคการเมืองเป็นไปโดยเปิดเผยและตรวจสอบได้ เพื่อให้พรรคการเมืองพัฒนาเป็นสถาบันทางการเมืองของประชาชนซึ่งมีอุดมการณ์ทางการเมืองร่วมกัน มีกระบวนการให้สมาชิกพรรคการเมืองมีส่วนร่วมและมีความรับผิดชอบอย่างแท้จริงในการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองและการคัดเลือกผู้มีความรู้ความสามารถ ซื่อสัตย์สุจริต และมีคุณธรรม จริยธรรม เข้าเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

(๖) พรรคไทยรักราษฎร์มุ่งมั่นและส่งเสริม คนดี มีความรู้ มีความสามารถ จงรักภักดีต่อสถาบันชาติ สถาบันศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์ ให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งจะต้องปฏิบัติหน้าที่ยึดหลักธรรมมาภิบาล หรือการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี อันได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่า และน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้อันได้แก่ ความมีเหตุผล ความพอประมาณ ความมีภูมิคุ้มกันอยู่บนพื้นฐานความพอเพียงด้านความรู้และคุณธรรมตลอดจนส่งเสริมและสนับสนุนกลไกการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองโดยสันติวิธีภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ข้อ ๑๐ นโยบายด้านการบริหารราชการแผ่นดิน มีดังต่อไปนี้

(๑) พรรคไทยรักราษฎร์มุ่งมั่นในการปฏิรูประบบการบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน พัฒนาระบบการบริหารราชการแผ่นดิน ทั้งราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และภารกิจงานของรัฐอย่างอื่น ให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล และหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี โดยมุ่งมั่นผลักดันให้หน่วยงานของรัฐต้องร่วมมือและช่วยเหลือกัน ในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดิน การจัดทำบริการสาธารณะและการใช้จ่ายเงินงบประมาณ มีประสิทธิภาพสูงสุดเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน รวมตลอดทั้งการพัฒนาเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีทัศนคติและสำนึกต่อการเป็นผู้ให้บริการประชาชนให้เกิดความสะดวกรวดเร็ว ถูกต้อง โปร่งใส เป็นธรรม เสมอภาค และไม่เลือกปฏิบัติ ประชาชนสามารถมีส่วนร่วม ตรวจสอบได้ทุกขั้นตอนและปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) พรรคไทยรักราษฎร์ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของหน่วยงานของรัฐให้เป็นไปตามมาตรฐานระบบคุณธรรม มีมาตรการป้องกันมิให้ผู้ใดใช้อำนาจหรือกระทำการโดยมิชอบที่เป็นการก้าวก่ายหรือแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่ หรือกระบวนการแต่งตั้ง หรือการพิจารณาความดีความชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในหน่วยงานนั้น ๆ ซึ่งไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมกลางที่กำหนด

(๓) พรรคไทยรักราษฎร์มุ่งมั่นและส่งเสริมการกระจายอำนาจการบริหารจัดการจากส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ไปสู่ส่วนท้องถิ่น เน้นการกระจายอำนาจตามหลักการและแนวทางของการกระจายอำนาจที่แท้จริง ให้ความสำคัญกับการจัดเก็บรายได้ของท้องถิ่น การกระจายอำนาจทางการคลังให้ท้องถิ่นสามารถจัดการบริหารงบประมาณของตนเองได้อย่างอิสระมากขึ้น เสริมสร้าง และพัฒนาศักยภาพของการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ให้สอดคล้องกับบริบท พันธกิจ และภารกิจของแต่ละท้องถิ่น เพื่อตอบสนองต่อประโยชน์และผลสัมฤทธิ์สูงสุดกับประชาชนและพื้นที่ของท้องถิ่นนั้น ๆ

(๔) พรรคไทยรักราษฎร์มุ่งมั่นและส่งเสริมการดำเนินการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีรายได้ของตนเองโดยจัดระบบภาษีหรือการจัดสรรภาษีที่เหมาะสม รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาการหารายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ได้อย่างเพียงพอ เน้นการส่งเสริม

และสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระในการบริหารงาน การจัดทำบริการสาธารณะ การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา การสาธารณสุข ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การเงินและการคลัง ตลอดจนการให้ความสำคัญกับการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยแผน และขั้นตอนการกระจายอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างเป็นรูปธรรม

(๕) พระราชบัญญัติมุ่งเน้นและให้ความสำคัญกับมาตรฐานของการมีบทบาทหน้าที่ เกี่ยวกับการป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์ และการป้องกันการก้าวก่ายการปฏิบัติหน้าที่ ของข้าราชการส่วนท้องถิ่น มุ่งเน้นให้การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สภาพท้องถิ่น และผู้บริหารท้องถิ่นจะต้องเปิดเผยข้อมูลและรายงานผลการดำเนินงานให้ประชาชนทราบ รวมตลอด ทั้งมีกลไกให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมด้วย ส่งเสริมการใช้ระบบคุณธรรมในการบริหารงานบุคคล ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การจัดให้มีมาตรฐานที่สอดคล้องกันเพื่อให้สามารถพัฒนาร่วมกัน หรือการสับเปลี่ยนบุคลากรระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกัน

(๖) พระราชบัญญัติส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ ในการบริหารราชการแผ่นดินและการจัดทำบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดิน และเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน ส่งเสริมให้มีการบูรณาการฐานข้อมูลของหน่วยงานของรัฐ ทุกหน่วยงานเข้าด้วยกัน เพื่อให้เป็นระบบข้อมูลการบริหารราชการแผ่นดินและการบริการประชาชน มุ่งมั่น และสนับสนุนให้มีการปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างและระบบการบริหารงานของรัฐและแผนกำลังคนภาครัฐ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายใหม่ ๆ โดยต้องดำเนินการให้เหมาะสมกับภารกิจ ของหน่วยงานของรัฐแต่ละหน่วยงานที่แตกต่างกัน

(๗) พระราชบัญญัติมุ่งเน้นให้มีการปรับปรุง และพัฒนาการบริหารงานบุคคลภาครัฐ เพื่อจูงใจให้ผู้มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริงเข้ามาทำงานในหน่วยงานของรัฐ และสามารถก้าวหน้าได้ ตามความสามารถ และผลสัมฤทธิ์ของงานของแต่ละบุคคล มีความซื่อสัตย์ สุจริต กล้าตัดสินใจ และกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง โดยคิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว มีความคิดสร้างสรรค์ และคิดค้นนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อให้การปฏิบัติราชการและการบริหารราชการแผ่นดินเป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพ และมีมาตรการคุ้มครองป้องกันบุคลากรภาครัฐจากการใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรม ของผู้บังคับบัญชา มุ่งมั่นให้ความสำคัญการดำเนินการปรับปรุงระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ให้มีความคล่องตัว เปิดเผย ตรวจสอบได้และมีกลไกในการป้องกันการทุจริตทุกขั้นตอน

ข้อ ๑๑ นโยบายด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม มีดังต่อไปนี้

(๑) พรรคไทยรักราษฎร์มุ่งมั่นและส่งเสริมในการจัดระบบการบริหารงานในกระบวนการยุติธรรมทุกด้านให้มีประสิทธิภาพ เสมอภาค เท่าเทียม เป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ สามารถให้ประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวก รวดเร็ว และไม่เสียค่าใช้จ่ายสูงเกินสมควร จัดให้มีมาตรฐานและมาตรการคุ้มครองเจ้าหน้าที่ของรัฐในกระบวนการยุติธรรม ให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้โดยเคร่งครัด ปราศจากการแทรกแซงหรือครอบงำใด ๆ ให้มีความสำคัญในการให้รัฐจะต้องดำเนินการเปิดเผยข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐ และต้องจัดให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารดังกล่าวได้โดยสะดวก

(๒) พรรคไทยรักราษฎร์มุ่งมั่นและส่งเสริมการจัดให้มีระบบการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายที่จำเป็นและเหมาะสมแก่ผู้ยากไร้หรือผู้ด้อยโอกาสในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม รวมถึงการจัดหาทนายความให้ ส่งเสริมการจัดให้มีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็น ยกเลิกและปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิต หรือการประกอบอาชีพเพื่อไม่ให้เป็นการระทบประชาชน และดำเนินการให้ประชาชนเข้าถึงตัวบทกฎหมายต่าง ๆ ได้โดยสะดวกและสามารถเข้าใจกฎหมายได้ง่ายเพื่อปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการจัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพในการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภคต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านการรู้ข้อมูลที่เป็นจริง ด้านความปลอดภัย ด้านความเป็นธรรมในการทำสัญญา หรือด้านอื่นใดอันเป็นประโยชน์ต่อประชาชนและผู้บริโภค

(๓) พรรคไทยรักราษฎร์มุ่งมั่นในการตรวจสอบ ควบคุม และกำกับดูแลในการดำเนินการใด ๆ ของรัฐหรือที่รัฐจะอนุญาตให้ผู้ใดดำเนินการ ถ้าการนั้นอาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดของประชาชนหรือชุมชนหรือสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรง รัฐจะต้องดำเนินการให้มีการศึกษาและประเมินผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนหรือชุมชน และจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย และประชาชน ชุมชนที่เกี่ยวข้องก่อนโดยเคร่งครัด เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาดำเนินการอนุญาตตามที่กฎหมายบัญญัติ บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิได้รับข้อมูล คำชี้แจง และเหตุผลจากหน่วยงานของรัฐก่อนการดำเนินการหรือการอนุญาต

ข้อ ๑๒ นโยบายด้านเศรษฐกิจ มีดังต่อไปนี้

(๑) พรรคไทยรักราษฎร์มุ่งมั่นและส่งเสริมการสร้างระบบเศรษฐกิจให้ประชาชนมีโอกาสได้รับประโยชน์จากความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจไปพร้อมกันอย่างทั่วถึง เป็นธรรม และยั่งยืน สามารถพึ่งพาตนเองได้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จัดการผูกขาดเศรษฐกิจที่ไม่เป็นธรรม และพัฒนาความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประชาชนและประเทศ ส่งเสริมและสนับสนุน ค้ำครองและสร้างเสถียรภาพให้แก่ระบบสหกรณ์ประเภทต่าง ๆ และกิจการวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมของประชาชนและชุมชน

(๒) พรรคไทยรักราษฎร์มุ่งมั่นให้ความสำคัญในการดูแลรักษาเสถียรภาพทางการเงิน และการคลัง การรักษาวินัยการเงินและการคลัง การจัดระบบภาษีให้เกิดความเป็นธรรมแก่สังคม เพื่อรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ ผลักดันและส่งเสริมมาตรการการคลังเพื่อกระจายรายได้ กระจายโอกาส และกระจายอำนาจในการบริหารจัดการทรัพยากรและการคลังสู่ท้องถิ่นและชุมชน โดยมุ่งเน้นการเพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย และขยายโอกาสทางเศรษฐกิจสู่ประชาชน ครุว์เรือน และชุมชน เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจฐานรากและชุมชน

(๓) พรรคไทยรักราษฎร์ให้ความสำคัญต่อการพัฒนา ปรับปรุงโครงสร้างอุตสาหกรรม ของประเทศด้วยการส่งเสริม และสนับสนุนการพัฒนานิคมอุตสาหกรรมที่มีอยู่ให้ได้มาตรฐาน และการสร้างนิคมอุตสาหกรรมใหม่เพื่อรองรับการค้าและการลงทุน การปรับปรุงและแก้ไขกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับการนิคมอุตสาหกรรมให้เอื้อ และจูงใจกับนักลงทุนที่จะเข้ามาลงทุน และขยายฐานการผลิต เพื่อการนำเข้าและส่งออก ส่งเสริม และสนับสนุนการกระตุ้นศักยภาพการแข่งขันด้วยมาตรการทางภาษี เพื่อการลงทุนต่าง ๆ อย่างครอบคลุม

(๔) พรรคไทยรักราษฎร์มุ่งมั่นและส่งเสริมการพัฒนาระบบโครงข่ายโลจิสติกส์ เพื่อการขนส่งสินค้าและบริการทั้งทางบก ทางน้ำ ทางทะเล รวมทั้งการขนส่งทางอากาศ ให้ความสำคัญในการส่งเสริมและสนับสนุนเทคโนโลยีสีเขียวเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตด้านอุตสาหกรรม การสร้างมูลค่าเพิ่มและลดต้นทุนการผลิต มุ่งเน้นการอำนวยความสะดวกด้านการค้าและการลงทุน พัฒนาอุตสาหกรรมใหม่และการขยายตลาดอุตสาหกรรม พัฒนาฝีมือแรงงานให้ตรงกับความต้องการ ของตลาดแรงงานอุตสาหกรรม แก้ไขกติกา ระเบียบ กฎหมาย เพื่อให้สอดคล้องต่อสถานการณ์ และการลงทุนของนักลงทุน

(๕) พระราชกฤษฎีกาให้ความสำคัญในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และผลักดันการเชื่อมโยงอุตสาหกรรมในภูมิภาคอาเซียน โดยพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในภูมิภาคเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ รวมถึงการส่งเสริม และสนับสนุนอุตสาหกรรมและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) เข้าสู่ตลาดการลงทุน ปรับปรุงหลักเกณฑ์ และมาตรฐานด้านกองทุนกู้ยืมเพื่อการลงทุน เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุน เพื่อเพิ่มศักยภาพ และขยายฐานการลงทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมและสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุน และสินเชื่อพิเศษการค้าประกันสินเชื่อเพื่อการลงทุนในกิจการของวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม (SME) ด้วยปริญญาและวุฒิการศึกษา เพื่อสร้างโอกาสและกระตุ้นการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ให้สามารถเติบโตและพัฒนาเป็นอุตสาหกรรมในระดับที่สูงขึ้นได้

(๖) พระราชกฤษฎีกาให้ความสำคัญในการส่งเสริมและสนับสนุน การพัฒนาการท่องเที่ยวทุกระดับและทุกมิติ ทั้งด้านการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและนิเวศวิทยา การท่องเที่ยวเชิงเกษตร และอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและประเพณี การท่องเที่ยวเชิงภูมิปัญญา และประวัติศาสตร์ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ สันทนาการและการกีฬา เป็นต้น โดยเน้นการมีส่วนร่วมของภาคี และภาคส่วนประชาสังคมชุมชนและองค์กรการท่องเที่ยวทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ มุ่งเน้นการส่งเสริมให้มีการลงทุน ด้านการท่องเที่ยวในแต่ละด้านเพิ่มขึ้นเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวให้เกิดความหลากหลายและเป็นทางเลือกทางการท่องเที่ยวอีกทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการเชื่อมโยงหรือวงจรสัมพันธ์ของการท่องเที่ยวต่าง ๆ เข้าด้วยกันซึ่งจะทำให้เพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยวให้กับประเทศได้มากขึ้น

(๗) พระราชกฤษฎีกามุ่งมั่นส่งเสริม และสนับสนุนความร่วมมือด้านการค้า และการลงทุนระหว่างประเทศเพื่อนบ้านเขตติดต่อชายแดน การพัฒนาโครงสร้างและพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ รวมทั้งความร่วมมือทางเศรษฐกิจระดับอาเซียนและภูมิภาค มุ่งมั่นและส่งเสริมการสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจชุมชนให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ให้ความสำคัญต่อการกระจายรายได้ อย่างเป็นธรรมและยกระดับการครองชีพของประชาชนให้สูงขึ้น

(๘) พระราชกฤษฎีกามุ่งมั่นและสนับสนุนในการพัฒนาและการสร้างท่าเรือน้ำลึก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ในจังหวัดภูมิภาคเมืองท่าทั้งภาคตะวันออกและภาคใต้ เพื่อเป็นศูนย์กลาง

การเดินทางเพื่อส่งเสริมการค้าและการลงทุนอาเซียนและภูมิภาค สนับสนุนการชดเชยไทยหรือคอคอดกระซึ่งจะเป็นคลองหลักของประเทศภูมิภาคและของโลกในการเป็นเส้นทางเดินเรือสินค้าและบริการขนส่ง ซึ่งจะเป็นศูนย์กลางการพาณิชย์นาวีของภูมิภาคและของโลก อันเป็นการเสริมสร้างการพัฒนาการเจริญเติบโตและความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ

ข้อ ๑๓ นโยบายด้านการเกษตร มีดังต่อไปนี้

(๑) พรรคไทยรักราษฎร์มุ่งมั่นส่งเสริม และสนับสนุนในการจัดให้มีมาตรการและกลไกที่จะช่วยให้เกษตรกรประกอบอาชีพเกษตรกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้ผลผลิตที่มีปริมาณและคุณภาพสูง มีความปลอดภัย โดยใช้ต้นทุนต่ำและสามารถแข่งขันในตลาดได้ ให้ความสำคัญต่อการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ยากไร้ให้มีที่ทำกินโดยการปฏิรูปที่ดิน และการจัดสรรที่ดินทำกิน มุ่งเน้นส่งเสริมการเกษตรทฤษฎีใหม่ การส่งเสริมเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง ให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาหนี้สินของภาคเกษตรกร การแก้ไขปัญหาราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีเพื่อการผลิตสมัยใหม่มาใช้เพื่อเพิ่มผลผลิตภาคการเกษตร ลดต้นทุนการผลิต อันจะเป็นการลดรายจ่าย เพิ่มรายได้และสร้างโอกาสทางเลือกใหม่ให้กับเกษตรกร สร้างระบบสวัสดิการหรือกองทุนประกันความเสี่ยงทางภาคการเกษตรให้กับเกษตรกร ทั้งด้านราคาผลผลิตและความเสียหายจากภัยธรรมชาติ

(๒) พรรคไทยรักราษฎร์มุ่งมั่นในการปรับโครงสร้างภาคการเกษตร โดยเฉพาะการสร้างระบบการบริหารจัดการน้ำที่มีประสิทธิภาพเพื่อประโยชน์สูงสุดต่อภาคการเกษตรในการผลิต ส่งเสริมและสนับสนุนองค์กรภาคการเกษตรทั้งระบบกองทุนสวัสดิการเพื่อการเกษตรกรรม สหกรณ์การเกษตร และวิสาหกิจชุมชนด้านการเกษตร ส่งเสริมระบบการบริหารจัดการด้านการผลิต การเงินลงทุน สวัสดิการปัจจัยการผลิตภาครัฐ ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดตั้งตลาดทางเลือก ผลิตภัณฑ์ข้าวและสินค้าเกษตรครบวงจรเพื่อการ ค้าแลกเปลี่ยนและการส่งออก (Alternative Segment Marketing : ASM) รวมถึงการพัฒนามาตรฐานและการรับรองผลผลิตเกษตรคุณภาพเพื่อการบริโภคและการส่งออกเชิงพาณิชย์เพื่อให้สามารถแข่งขันในภูมิภาคเอเชียและตลาดโลกได้

(๓) พรรคไทยรักราษฎร์มุ่งมั่นในการส่งเสริมการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมการเกษตรกรรม ในภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศ สนับสนุนการปรับปรุงและแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้เอื้อต่อการส่งเสริม

การนิคมอุตสาหกรรมเพื่อภาคการเกษตร ผลักดันการจัดตั้งระบบสหกรณ์การนิคมอุตสาหกรรมการเกษตรกรรม ซึ่งจะเป็นผลให้เกิดรายได้และยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรตลอดจนสร้างรายได้มวลรวมประชาชาติ ที่สำคัญสูงสุด สร้างฐานการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ส่งเสริมระบบฟาร์มเกษตร เพื่อการผลิตและส่งออกขนาดใหญ่ สนับสนุนการมีส่วนร่วมในการเสนอนโยบายและยุทธศาสตร์ การพัฒนาการเกษตรเชิงโครงสร้างและเชิงระบบ สนับสนุนสภาเกษตรกรแห่งชาติ การจัดตั้ง และดำเนินงานของสมาคม สมาพันธ์ และองค์กรคุ้มครองและรักษาผลประโยชน์ของเกษตรกร ให้เกิดความเข้มแข็งและยั่งยืนต่อภาคอาชีพของเกษตรกรทุกสาขา ตลอดจนมุ่งมั่นเพิ่มประสิทธิภาพ ของการจัดการภาคเกษตรเพื่อเป็นแหล่งผลิตอาหารที่มั่นคงและปลอดภัยเป็นที่ยอมรับของนานาชาติ เพื่อสร้างรายได้หลักทางเศรษฐกิจให้กับประชาชนและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ

(๔) พรรคไทยรักราษฎร์มุ่งมั่นพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ขยายการพัฒนาลุ่มน้ำ แหล่งน้ำ ทั้งขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และแหล่งน้ำขนาดเล็ก การพัฒนาแหล่งกักเก็บน้ำธรรมชาติ (แก้มลิง) การสร้างแหล่งกักเก็บน้ำ และดำเนินการพัฒนาระบบการส่งน้ำด้วยชลประทานระบบท่อ อุโมงค์ผันน้ำ การเชื่อมต่อระบบชลประทานแบบใยแมงมุม (Spider Systems) เพื่อเพิ่มพื้นที่ชลประทานและการเข้าถึงน้ำ เพื่อการเกษตรให้เพียงพอต่อการทำการเกษตรและการผลิตคุณภาพ สนับสนุนให้มีการดำเนินการ บริหารจัดการน้ำเพื่อแก้ไขปัญหาอุทกภัย และภัยแล้งของประเทศในทุกภูมิภาคอย่างยั่งยืน ให้ความสำคัญต่อการก่อสร้างเขื่อนทดน้ำและกักเก็บน้ำขนาดใหญ่ มุ่งเน้นในการสนับสนุนการสร้างโครงข่าย และการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่เพื่อการบริหารจัดการน้ำและการแก้ปัญหาน้ำท่วม น้ำแล้งทั้งระบบให้เกิดประสิทธิภาพ และยั่งยืน เพื่อลดการสูญเสียทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

(๕) พรรคไทยรักราษฎร์มุ่งมั่นในการสนับสนุนเกษตรกรให้มีความมั่นคง ด้านการตลาดและกลไกราคาผลผลิตทางการเกษตรและคุณภาพชีวิตเกษตรกรที่มีมาตรฐาน โดยเฉพาะ พืชเศรษฐกิจหลัก ที่สร้างมูลค่าเพิ่มและเป็นรายได้หลักของเกษตรกรและประเทศ อาทิ ข้าว ยางพารา ปาล์ม อ้อย มันสำปะหลัง รวมทั้งการปศุสัตว์ นอกจากราคาผลผลิตต่อหน่วยที่ต้องเพิ่มขึ้น พรรคจะเน้นการสร้างยุทธศาสตร์ของการพัฒนาภาคการผลิต และการปฏิรูปอุตสาหกรรมเกษตร เพื่อให้สามารถแข่งขันในเวทีการค้าโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๖) พรรคไทยรักราษฎร์มุ่งมั่น ส่งเสริม และสนับสนุนการผลิตเพื่อแปรรูปสินค้าเกษตร และการผลิตแบบฟาร์มขนาดใหญ่ ซึ่งเกิดจากการรวมตัวของเกษตรกร ส่งเสริมเกษตรกรรายย่อยพึ่งพาตนเองได้ โดยการดำเนินการตามแนวพระราชดำริ เกษตรทฤษฎีใหม่และเกษตรแบบผสมผสาน สนับสนุน การพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารและสินค้าแปรรูปเกษตรเพื่อการส่งออกภายใต้เครื่องหมายการค้า และสิทธิบัตรของประเทศไทยเพื่อเป็นการสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรด้วยมาตรฐานสินค้ารัฐบาลไทยมุ่งส่งเสริม ให้เป็นสินค้าไทยสู่สินค้าโลก หรือทีจีแบรนด์ (THAI GOVERNMENT BRAND : TG – BRAND) มุ่งเน้นส่งเสริมให้เกษตรกรเข้าถึงกระบวนการกำหนดราคาด้วยเกษตรกรหรือกลุ่มองค์กรของผู้ผลิตเอง เพื่อให้เกิดความเป็นธรรม สนับสนุนให้เกษตรกรได้มีส่วนร่วมในการกำหนดกลไกตลาดและเพิ่มอำนาจ การต่อรองด้านราคาผลผลิตอย่างเหมาะสม

(๗) พรรคไทยรักราษฎร์มุ่งมั่น ส่งเสริม และสนับสนุนการพัฒนาการประมง และผู้ประกอบการประมงทุกสาขา ทั้งการประมงน้ำจืด และการประมงทะเล มุ่งเน้นการให้ความสำคัญ อาชีพการประมงให้มีมาตรฐานและได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพอาหารประมง ทั้งอาหารสด แปรรูป และผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมประมง สามารถเป็นที่ยอมรับและแข่งขันทางการค้าในตลาดการค้าอาหารประมง ระดับประเทศภูมิภาคและของโลกได้ เพื่อสร้างรายได้ทางเศรษฐกิจให้กับผู้ประกอบการอาชีพประมง และผู้เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมประมงและเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ ส่งเสริมและสนับสนุน การศึกษาวิจัยและพัฒนา การค้นคว้าและทดลองเกี่ยวกับการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ การบำรุงพันธุ์สัตว์น้ำ ให้ได้คุณภาพและมูลค่าเพิ่มการรวบรวมข้อมูล สถิติความรู้เกี่ยวกับการประมง การอนุรักษ์ชลสมบัติ การพัฒนาเครื่องมือและอุปกรณ์การประมง ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ อุตสาหกรรมสัตว์น้ำ ตลอดจน งานอาชีพประมงอื่น ๆ ให้ความสำคัญกับการควบคุมกิจการประมงให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และพันธสัญญาระหว่างประเทศ ส่งเสริมการปรับปรุงและแก้ไขกฎหมายการประมงที่ล้าสมัย ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์และการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้ได้รับมาตรฐานสากลและผู้ประกอบการประมง ตลอดจนกิจการการประมงไทยสามารถแข่งขันในตลาดทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศได้

ข้อ ๑๔ นโยบายด้านการศึกษา มีดังต่อไปนี้

(๑) พระราชบัญญัติจะปฏิรูปการศึกษา โดยน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ พัฒนาคุณลักษณะคนไทยที่พึงประสงค์ การศึกษาต้องสร้างให้คนไทยมีคุณสมบัติ ดังนี้

- ประการที่ ๑ การมีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง
- ประการที่ ๒ การมีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม
- ประการที่ ๓ การมีงานทำ มีอาชีพ
- ประการที่ ๔ การเป็นพลเมืองดี

(๒) พระราชบัญญัติมุ่งมั่นส่งเสริม และสนับสนุนให้ประชาชนได้รับการศึกษา ตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกัน ระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคีเครือข่ายทั้งในประเทศ และต่างประเทศในการจัดการศึกษาทุกระดับ ส่งเสริมและสนับสนุนให้การจัดการศึกษามีคุณภาพ และได้มาตรฐานสากล ส่งเสริมให้การศึกษาทั้งปวงต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย มีภาวะผู้นำ สำนึกต่อหน้าที่และความรับผิดชอบทั้งของตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ เสริมสร้างจิตสำนึกแห่งความภาคภูมิใจในความเป็นชาติไทยมีศักยภาพและสมรรถนะ รวมทั้งความรู้ ความสามารถที่เชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน

(๓) พระราชบัญญัติมุ่งมั่นส่งเสริม และสนับสนุนการจัดตั้งกองทุนเพื่อใช้ในการช่วยเหลือ ผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในทุกระดับ ส่งเสริมและสนับสนุนการเสริมสร้าง และพัฒนาคุณภาพ และประสิทธิภาพของครู ตลอดจนบุคลากรทางการศึกษา โดยผลักดันให้รัฐ จัดสรรงบประมาณให้แก่กองทุนพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษา สนับสนุนการใช้มาตรการ หรือกลไกทางภาษี ในการให้ผู้บริจาคทรัพย์สินเข้ากองทุนการศึกษาทุกประเภทได้รับประโยชน์ และสิทธิพิเศษการลดหย่อนภาษี มุ่งมั่นในการส่งเสริม และผลักดันความร่วมมือระหว่าง สถาบันการศึกษาภาครัฐและเอกชนสนับสนุนและให้ความสำคัญในการจัดตั้งกองทุนเรียนดี เรียนฟรี ไม่มีค่าใช้จ่ายจนจบปริญญาเอก (๑ สถาบัน ๑ สาขา ๑ กองทุน) หรือคุณวุฒิทางวิชาชีพสูงสุด ที่พึงสนับสนุนต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของชาติในสาขาแขนงวิชาต่าง ๆ

(๔) พระราชบัญญัติมุ่งมั่นส่งเสริมในการปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐาน การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา การขยายโอกาสทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ส่งเสริมการศึกษาระบบเครือข่ายออนไลน์ รองรับการแข่งขันและมาตรฐานการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในระบบสากล (Education Online) สนับสนุนการพัฒนาอุปกรณ์และเทคโนโลยีทางการศึกษาและให้ความสำคัญกับการลงทุนเพื่อการศึกษา เน้นการปฏิรูปการศึกษาด้วยการปฏิรูปการเรียนรู้ ส่งเสริมการเรียนรู้ในชุมชนผ่านกระบวนการประสบการณ์ และการถ่ายทอดของปัญญาชนท้องถิ่น การพัฒนาศักยภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยเร่งพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาแบบครบวงจรให้ได้มาตรฐานและมีคุณภาพ ตลอดจนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการศึกษาให้ได้มาตรฐานมีความเสมอภาคและเท่าเทียมกันในโอกาส นำสู่การพัฒนาความเข้มแข็งของทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ มุ่งเน้นการปรับปรุงโครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาให้ทันสมัย สอดคล้องกับสถานการณ์และบริบทของการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในประเทศและสถานการณ์ของโลก ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และนวัตกรรมการบริหารจัดการทางภูมิสังคม

(๕) พระราชบัญญัติมุ่งมั่นในการจัดหลักสูตรที่มุ่งเน้นการสอนภาษาอังกฤษ และภาษาอาเซียนเพื่อการสื่อสาร และการประกอบอาชีพ ส่งเสริม และสนับสนุนการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ ๑ ตำบล ๑ ศูนย์ภาษาอาเซียน (Asean Language Community Center : ALC) โดยการมุ่งการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการค้า การลงทุนและสร้างรายได้ชุมชนด้านการท่องเที่ยว ตลอดจนการส่งเสริมทักษะด้านการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีเพื่อการติดต่อสื่อสารทั้งในระบบการศึกษา นอกกระบวนการศึกษา และประชาชนชนทั่วไปทุกระดับ เพื่อให้สามารถปรับใช้ให้เกิดประสิทธิภาพ สนับสนุนการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้หนึ่งชุมชนหนึ่งตำบล หนึ่งศูนย์ภาษาอาเซียน โดยรัฐเป็นผู้สนับสนุนและส่งเสริมภาคเอกชน และองค์กรภาคีเครือข่ายต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ

(๖) พระราชบัญญัติให้ความสำคัญในการส่งเสริมการศึกษาของคนพิการ และผู้มีปัญหาด้านการเรียนรู้ ส่งเสริมให้จัดการเรียนการสอนแบบพิเศษ และสนับสนุนให้ผู้พิการ หรือผู้มีปัญหาด้านการเรียนรู้สามารถร่วมเรียนรู้ในชั้นเรียนปกติให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะเอื้อต่อการเรียนรู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ

(๗) พระราชบัญญัติมุ่งมั่นในการสนับสนุนการกระจายอำนาจด้านการศึกษาสู่ท้องถิ่น ในการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ในระดับต่าง ๆ ตลอดจนการปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการขยายโอกาส

ทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของท้องถิ่น มุ่งเน้นในการผลักดันการศึกษาในสาขาที่ขาดแคลน และจำเป็นต่อการพัฒนาประเทศ ให้มีความสำคัญกับการผลิตบุคลากรทางการศึกษาโดยเฉพาะสาขาที่ขาดแคลน ให้เพียงพอกับความต้องการ ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานทางวิชาการ ผลักดันการจัดตั้ง กองทุนสวัสดิการและเงินทดแทนครูและบุคลากรทางการศึกษาในพื้นที่ชนบทห่างไกลและทุรกันดาร

ข้อ ๑๕ นโยบายด้านสังคมและสวัสดิการแห่งรัฐ มีดังต่อไปนี้

(๑) พรรคไทยรักราษฎร์มุ่งมั่นในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัว อันเป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญของสังคม จัดให้ประชาชนมีที่อยู่อาศัยอย่างเหมาะสม และได้มาตรฐานคุณภาพชีวิต ส่งเสริมและพัฒนากิจการเสริมสุขภาพ เพื่อให้ประชาชน มีสุขภาพที่แข็งแรง และมีจิตใจเข้มแข็ง รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนากิจการให้ไปสู่ความเป็นเลิศ และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน ส่งเสริม และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นพลเมืองที่ดีมีคุณภาพ และความสามารถสูงขึ้น

(๒) พรรคไทยรักราษฎร์มุ่งมั่นช่วยเหลือเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ยากไร้ และผู้ด้อยโอกาสให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ มุ่งมั่นในการดำเนินการจัดระบบรองรับการเข้าสู่สังคม ผู้สูงอายุของประเทศให้มีระบบมาตรฐานที่ดี ส่งเสริมการคุ้มครองป้องกันมิให้บุคคลดังกล่าวถูกใช้ความรุนแรง หรือปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม รวมตลอดทั้งให้การบำบัดฟื้นฟูและเยียวยาผู้ถูกระทำดังกล่าวด้วย ส่งเสริมและให้ความคุ้มครองชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ให้มีสิทธิดำรงชีวิตในสังคมตามวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตดั้งเดิมตามความสมัครใจได้อย่างสงบสุข ไม่ถูกรบกวน จัดให้มีมาตรการ หรือกลไกที่มีประสิทธิภาพในการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภคด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านการเรียนรู้ ข้อมูลที่เป็นจริง ด้านความปลอดภัย ด้านความเป็นธรรมในการสัญญา หรือด้านอื่นใดอันเป็นประโยชน์ ต่อผู้บริโภคและประชาชน

(๓) พรรคไทยรักราษฎร์มุ่งมั่นและส่งเสริมให้ประชาชนทุกคนอยู่ได้ในระบบสังคมที่มีสิทธิ เสรีภาพ และมีศักดิ์ศรี ความเท่าเทียม และความเสมอภาค ภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ให้มีความสำคัญกับการสร้างสังคมใหม่ให้ครอบครัวมีความอบอุ่น ส่งเสริมวัฒนธรรมการอยู่ร่วมกันอย่างเอื้ออาทร ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน เน้นการสร้างชุมชน ให้เกิดความเข้มแข็งและมีความสุขอย่างยั่งยืน มุ่งมั่นให้ความสำคัญต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

มาปรับใช้ในทุกมิติเพื่อนำสู่สังคมแห่งความผาสุก สนับสนุนในด้านกองทุนสวัสดิการแห่งรัฐ การสร้างรายได้หลักและรายได้เสริม การประกอบอาชีพ การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการผลิต การสร้างงานและการสร้างรายได้เพื่อให้ชุมชนพึ่งตนเองได้ การถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนแนวคิด และเทคโนโลยีการผลิตระหว่างชุมชน เพิ่มศักยภาพองค์กรชุมชน มุ่งมั่นส่งเสริมการออมและการจัดหาสวัสดิการ เพื่อเข้าถึงแหล่งทุนเพื่อการพัฒนาอาชีพ การศึกษาและมาตรฐานคุณภาพชีวิตพื้นฐาน ผลักดันการจัดตั้งธนาคารชุมชน หมู่บ้าน ตำบล และธนาคารประชาชนเพื่อการออมและการลงทุนระดับชุมชน หมู่บ้าน ตำบล ด้วยระบบมาตรฐานที่เป็นสถาบันการเงินชุมชนไม่แสวงหากำไรเพื่อเป็นการสร้างโอกาส สร้างสวัสดิการ และเสริมสร้างความเข้มแข็งตั้งแต่ระดับชุมชนและสังคมฐานราก

(๔) พระราชบัญญัติมุ่งมั่นและสนับสนุนการแก้ไขปัญหายาเสพติด ทั้งการกวาดล้าง กระบวนการผลิต การค้า ดำเนินการอย่างเด็ดขาดกับผู้ผลิตผู้ค้าทั้งรายใหญ่และรายย่อย รวมทั้งเครือข่ายและผู้สนับสนุนโดยใช้มาตรการที่รุนแรงและฉับไว ประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ ในการปราบปรามการผลิต การสกัดกั้นการขนย้ายยาเสพติดและเคมีภัณฑ์ที่ใช้ในการผลิตยาเสพติด และการปราบปรามการค้ายาเสพติด เพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายในการปราบปรามยาเสพติด โดยเฉพาะกับผู้ผลิต ผู้จำหน่าย และผู้สนับสนุนการกระทำความผิด ประสานให้หน่วยงานในกระบวนการ ยุติธรรมบูรณาการและสนธิกำลังความร่วมมือดำเนินการอย่างจริงจัง เด็ดขาด และต่อเนื่อง รวมถึง การปราบปรามเจ้าหน้าที่รัฐที่กระทำความผิด สมคบหรือสนับสนุนการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

(๕) พระราชบัญญัติให้ความสำคัญในการป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติด มุ่งเน้นมาตรการทางกฎหมายและนโยบายเร่งด่วนในการดำเนินการ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคีต่าง ๆ โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด การสร้างความเข้มแข็ง ให้กับชุมชนและสังคมในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ส่งเสริมให้มีสถาบันบำบัดรักษา และฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดในท้องถิ่นหรือชุมชนโดยให้ชุมชนเป็นผู้ดูแลโดยมีรัฐเป็นผู้สนับสนุน โดยมีเป้าหมายสำคัญในการให้โอกาสผู้ติดยาเสพติดกลับมาเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชนและสังคม

ข้อ ๑๖ นโยบายด้านการสาธารณสุข มีดังต่อไปนี้

(๑) พระราชบัญญัติ มุ่งมั่นให้ประชาชนได้รับการบริการสาธารณสุข ที่มีประสิทธิภาพอย่างทั่วถึง เสริมสร้างให้ประชาชนมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ

และการป้องกันโรค และส่งเสริมสนับสนุนให้มีการพัฒนาภูมิปัญญาด้านแพทย์แผนไทยให้เกิดประโยชน์สูงสุด ให้ความสำคัญกับการบริการสาธารณสุขต้องครอบคลุมการส่งเสริมสุขภาพ การควบคุมและป้องกันโรค การรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสุขภาพ มุ่งพัฒนาและส่งเสริมการบริการสาธารณสุขให้มีคุณภาพ และมีมาตรฐานสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

(๒) พรรคไทยรักราษฎร์มุ่งมั่นในการเร่งรัดการให้บริการทางการแพทย์และสาธารณสุข ที่มีมาตรฐานและคุณภาพทั้งของภาครัฐและเอกชน ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการ เพื่อการสาธารณสุขและการรักษาพยาบาลทุกระดับอย่างเท่าเทียมทั่วถึง และเสมอภาค ส่งเสริมการผลิต และพัฒนาบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข ให้พอเพียงต่อภารกิจและการเข้าถึงของประชาชน โดยยึดหลักการประสิทธิภาพ คุณภาพ คุณธรรม จริยธรรม นำการดูแล และการรักษาพยาบาลประชาชน

(๓) พรรคไทยรักราษฎร์มุ่งมั่นในการจัดให้มีการกระจายบุคลากรทางการแพทย์ และการสาธารณสุขที่เพียงพอและเหมาะสม ขยายงานสาธารณสุขมูลฐานในชนบทและพื้นที่ห่างไกลถิ่นทุรกันดาร มุ่งมั่นส่งเสริมองค์กรชุมชนและเครือข่ายทางการแพทย์และสาธารณสุข รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุน องค์กรอาสาสมัครสาธารณสุขทุกระดับ ให้มีความรู้และบทบาทในการดูแลสุขภาพอนามัยของประชาชน ให้ได้มาตรฐาน และได้รับการยอมรับตลอดจนการสนับสนุนด้านสวัสดิการและขวัญกำลังใจ ในการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม

(๔) พรรคไทยรักราษฎร์มุ่งมั่นในการพัฒนาระบบประกันสุขภาพสู่ระบบสากล ให้สามารถตอบสนองต่อมาตรฐานคุณภาพชีวิตด้านสาธารณสุขของประชาชนอย่างทั่วถึงทุกกลุ่มผู้รับบริการ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาระบบ และรูปแบบเพื่อให้ได้ระดับมาตรฐานสากล ส่งเสริมให้ประชาชนมีสุขภาพ และอนามัยที่ดี สมบูรณ์ แข็งแรง ด้วยการกีฬาและการออกกำลังกาย ส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการปฏิรูประบบสุขภาพ โดยการส่งเสริมให้ประชาชนสามารถตัดสินใจเกี่ยวกับสุขภาพของตนเอง และทางเลือกในการรับบริการด้านสุขภาพได้ ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดตั้งสร้างเครือข่าย ศูนย์บริการแม่และเด็ก ศูนย์บริการสาธารณสุขและสหกรณ์ยาระดับหมู่บ้าน สร้างระบบที่เปิดโอกาส ให้ผู้มีรายได้น้อย ผู้ยากไร้และผู้ด้อยโอกาสทางสังคมสามารถเข้าถึงบริการทางการแพทย์ และสาธารณสุขได้อย่างสะดวกและทั่วถึง

(๕) พระราชโอรษาภรณ์มั่งมื่นและส่งเสริมการสร้างระบบการบริหารจัดการหน่วยงานทางการแพทย์และสาธารณสุขของรัฐให้มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมภาคเอกชน และองค์กรสาธารณสุข รวมทั้งภาคีเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในระบบสุขภาพ ส่งเสริมและอุดหนุนการดำเนินงานบริการสาธารณสุขของภาคเอกชนและองค์กรที่ไม่มุ่งแสวงหากำไร ส่งเสริมและสนับสนุน การบริการสุขภาพทางเลือก ทั้งด้านการดำเนินการและด้านกฎหมายให้ได้รับการคุ้มครองและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อระบบสุขภาพอนามัยของประชาชน

(๖) พระราชโอรษาภรณ์มั่งมื่นผลักดันการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการและเงินทดแทนบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขพื้นที่ชนบทห่างไกลและทุรกันดาร ส่งเสริมและสนับสนุน ในการจัดตั้งกองทุนรักษาดี รักษาฟรี สำหรับผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ยากไร้ขาดโอกาสทางสังคม โดยภาครัฐจัดสรรงบประมาณสนับสนุนร่วมกับองค์กรและภาคีเครือข่ายด้านสุขภาพ มุ่งมั่น ในการนำแพทย์และพยาบาลสู่ชุมชนโดยให้ความสำคัญในการสนับสนุนให้โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) จะต้อง มีแพทย์และพยาบาลประจำทุกแห่ง (๑ รพ.สต. ๑ แพทย์ ๒ พยาบาล) พัฒนาโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ให้เป็นโรงพยาบาลระดับชุมชนที่มีมาตรฐาน สามารถให้การรองรับการรักษาพยาบาลประชาชนในชุมชนโดยเฉพาะพื้นที่ชนบทห่างไกล ทุรกันดาร ในระดับเบื้องต้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อ ๑๗ นโยบายด้านพลังงาน มีดังต่อไปนี้

(๑) พระราชโอรษาภรณ์มั่งมื่นและส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานและการใช้พลังงานอย่างคุ้มค่า รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการพัฒนาการผลิตและการใช้พลังงานทางเลือกเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงด้านพลังงาน เช่น พลังงานจากชีวมวล พลังงานน้ำ พลังงานลม รวมทั้งพลังงานแสงอาทิตย์ เป็นต้น ส่งเสริมและพัฒนาพลังงานทดแทนเพื่อลดการนำเข้าพลังงานจากต่างประเทศ โดยคำนึงถึงประโยชน์ทางเศรษฐกิจ สังคม และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเน้นการส่งเสริมการใช้วัตถุดิบทางการเกษตรที่มีอยู่ในประเทศเป็นหลักเพื่อลดการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศวิทยา

(๒) พระราชโอรษาภรณ์มั่งมื่นที่จะพัฒนาระบบการผลิตให้มีปริมาณกระแสไฟฟ้าเพียงพอต่อความต้องการของประเทศ เพิ่มสัดส่วนการใช้พลังงานหมุนเวียนเชิงพาณิชย์ให้เพิ่มมากขึ้น

ส่งเสริมความร่วมมือกับประเทศในภูมิภาคและพัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางพลังงานของภูมิภาค มุ่งมั่นในการวางโครงสร้างระบบการบริหารจัดการพลังงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เน้นเทคโนโลยีสีเขียว ในกระบวนการพัฒนาด้านพลังงาน วางระบบและยุทธศาสตร์การบริหารจัดการรูปแบบใหม่ และการพัฒนา แหล่งพลังงานอื่น ๆ เพื่อเป็นการทดแทนน้ำมันเชื้อเพลิง

(๓) พรรคไทยรักราษฎร์มุ่งมั่นในการส่งเสริมและสนับสนุนในการร่วมมือกับประเทศ ในภูมิภาคเพื่อพัฒนาแหล่งพลังงาน ส่งเสริมการผลิตพืชพลังงานในประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผลผลิตมันสำปะหลัง และผลผลิตปาล์มน้ำมัน ทดแทนการนำเข้าน้ำมันจากต่างประเทศ เพิ่มสัดส่วน การขนส่งจากถนนสู่ระบบราง ผลักดันด้านมาตรการภาษีเพื่อส่งเสริมการประหยัดและการใช้พลังงาน อย่างมีประสิทธิภาพ กำหนดนโยบายการดูแลผู้ใช้พลังงานโดยจำแนกตามประเภทหรือชนิดของพลังงาน ส่งเสริมการใช้ก๊าซธรรมชาติ และให้ความสำคัญกับการกำหนดมาตรการดูแลราคาน้ำมันเชื้อเพลิง และก๊าซแอลพีจี (LPG) อย่างเหมาะสมและเป็นธรรมต่อผู้บริโภค สร้างระบบท่อส่งก๊าซ เพื่อใช้เป็นก๊าซหุงต้มในครัวเรือน ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา เพื่อการได้มาซึ่งพลังงานทดแทน อันจะเป็นการลดการสูญเสียเงินตราต่างประเทศ

ข้อ ๑๘ นโยบายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีดังต่อไปนี้

(๑) พรรคไทยรักราษฎร์มุ่งมั่นในการอนุรักษ์ คุ้มครอง บำรุงรักษา ป่าไม้ บริหารจัดการ และใช้หรือจัดให้มีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ ให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืน โดยต้องให้ประชาชนและชุมชนในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม ดำเนินการและได้รับประโยชน์จากการดำเนินการดังกล่าว

(๒) พรรคไทยรักราษฎร์มุ่งมั่นและส่งเสริมการปรับปรุงคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้น เพิ่มปริมาณพื้นที่ป่า จัดระบบการดูแล ปกป้อง สงวน และเสริมสร้างทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้ความสำคัญกับการกำหนดมาตรการทั้งระยะเร่งด่วน ระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว เพื่อดูแลรักษา แก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๓) พรรคไทยรักราษฎร์มุ่งมั่นในการส่งเสริมการจัดระบบและวางยุทธศาสตร์ การใช้ที่ดินของประเทศไทยให้เหมาะสมกับสภาพของพื้นที่และศักยภาพของที่ดินตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน

การส่งเสริมให้มีมาตรการกระจายการถือครองที่ดินเพื่อให้ประชาชนสามารถมีที่ทำกินได้อย่างทั่วถึง และเป็นธรรม

(๔) พรรคไทยรักราษฎร์มุ่งมั่นในการกำหนดมาตรฐาน กฎเกณฑ์ ในการกำกับดูแลกิจการที่ก่อให้เกิดมลภาวะทางดิน ทางน้ำ ทางอากาศ โดยเฉพาะการใช้สารเคมีทางการเกษตร การบำบัดน้ำเสียในกิจการเกษตรเพื่อการพาณิชย์ การจัดการของเสียจากธุรกิจบริการ กระบวนการผลิต ในภาคอุตสาหกรรมที่เป็นต้นกำเนิดของเสียอันตรายและเป็นพิษ

(๕) พรรคไทยรักราษฎร์ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้สิทธิชุมชนในการบริหาร และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชนและท้องถิ่น โดยอาศัยความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรพัฒนาเอกชน เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนทุกระดับของประเทศ ในการมีส่วนร่วมอนุรักษ์ ป่าไม้ และมีความตระหนักรู้ในการร่วมมือกันบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและเกิดดุลยภาพกับระบบนิเวศวิทยาทางธรรมชาติมากที่สุด

(๖) พรรคไทยรักราษฎร์ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือในระดับภูมิภาค และระดับประชาคมโลกในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เป็นฐานราก ของการพัฒนาอย่างยั่งยืน กำหนดบทบาทการให้ความคุ้มครองสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการค้า และการลงทุนระหว่างประเทศอย่างเหมาะสมและมีมาตรฐาน และจัดระบบโครงสร้างพื้นฐานรองรับ และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และนิเวศวิทยา

ข้อ ๑๙ นโยบายด้านแรงงานและสวัสดิการสังคม มีดังต่อไปนี้

(๑) พรรคไทยรักราษฎร์มุ่งมั่นส่งเสริม และสนับสนุนให้ประชาชนมีความสามารถ ในการทำงานอย่างเหมาะสมกับศักยภาพ วัยการทำงาน ประเภทของงานที่ทำ ให้ความสำคัญ ในการคุ้มครองผู้ใช้แรงงานให้ได้รับความปลอดภัย และมีสุขภาพอนามัยที่ดีในการทำงานได้รับรายได้ สวัสดิการ การประกันสังคมและสิทธิประโยชน์ที่เหมาะสมแก่การดำรงชีพ และพึงจัดให้มี หรือส่งเสริมการออม เพื่อการดำรงชีพเมื่อพ้นวัยทำงาน ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีระบบแรงงานสัมพันธ์ โดยทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินการ

(๒) พรรคไทยรักราษฎร์มุ่งมั่นในการแก้ปัญหาแรงงาน และการว่างงาน เน้นและให้ความสำคัญการกำหนดมาตรการตั้งแต่ระยะเร่งด่วน ระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว

เพื่อให้เกิดความยั่งยืน ในการช่วยเหลือผู้ว่างงานและการจ้างงาน ส่งเสริมและสนับสนุนการประกอบอาชีพอิสระ ธุรกิจขนาดครัวเรือนขนาดเล็กและขนาดกลาง การฝึกฝีมือแรงงานให้แก่นักเรียน นักศึกษา บัณฑิตที่ว่างงาน ให้ได้รับการฝึกอบรมและศึกษาต่อในสายวิชาชีพหรืออาชีพแรงงานที่ขาดแคลนด้วยระบบมาตรฐานแรงงานสากล จัดตั้งศูนย์การศึกษาและพัฒนาฝีมือแรงงานสาขาต่าง ๆ เพื่รองรับมาตรฐานแรงงานอาเซียน และประเทศภูมิภาค มุ่งมั่นในการสร้างตำแหน่งงานโดยส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หรือเอสเอ็มอี (SME) รวมทั้งการสนับสนุนด้านการตลาดและการส่งออกเพื่อขยายฐานการผลิต และสร้างมูลค่าเพิ่มทางธุรกิจและขยายฐานการจ้างงาน

(๓) พระราชบัญญัติมุ่งมั่นและส่งเสริมการฝึกทักษะพัฒนาอาชีพสำหรับแรงงาน เพื่อเพิ่มศักยภาพของแรงงานให้มีทักษะ ฝีมือและคุณภาพความเป็นแรงงานอาชีพที่ได้รับมาตรฐาน และเป็นที่ยอมรับและต้องการของตลาดแรงงานทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ส่งเสริม และสนับสนุนแรงงานคุณภาพออกสู่ตลาดแรงงานภูมิภาคและตลาดแรงงานของโลก สนับสนุน ให้มีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายให้มีประสิทธิภาพในการใช้บังคับและทันต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลง ของตลาดแรงงานโดยคำนึงถึงความคล่องตัวและการแข่งขันด้านแรงงานคุณภาพ เพื่อการพัฒนา และเสริมสร้างความเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศเป็นสำคัญ

(๔) พระราชบัญญัติมุ่งมั่นส่งเสริม และสนับสนุนในการผลักดันการเสริมสร้าง ให้เกิดระบบสวัสดิการสังคมที่มีประสิทธิภาพ ครอบคลุม ทัวถึง และเป็นธรรมให้แก่แรงงานทุกระดับ และทุกสาขาอาชีพ มุ่งเน้นการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายด้านแรงงานและสวัสดิการสังคม ให้มีความเป็นมาตรฐาน แรงงานสากลสอดคล้องกับบริบทและสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อมาตรฐานคุณภาพชีวิต ของแรงงาน ส่งเสริมการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการสังคมประเภทต่าง ๆ เพื่อยกระดับคุณภาพ และมาตรฐานของสิทธิประโยชน์ของแรงงานผู้ประกันตนกับกองทุนสวัสดิการสังคมที่ตนเป็นสมาชิก ส่งเสริมการสร้างระบบประกันการว่างงานโดยผลักดันสวัสดิการด้านแรงงานแห่งรัฐเพื่อให้เกิดความเป็นธรรม แก่ทุกฝ่ายทั้งฝ่ายลูกจ้างและนายจ้าง

(๕) พระราชบัญญัติมุ่งมั่นในการส่งเสริมการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าว โดยการนำระบบบริหารจัดการฐานข้อมูลแรงงานต่างด้าวด้วยกระบวนการทางอิเล็กทรอนิกส์ และเทคโนโลยี (Network Systematic online) มาใช้ในการดำเนินการในทุกขั้นตอน ส่งเสริม

การใช้แอปพลิเคชันต่าง ๆ เพื่อการสื่อสารและตรวจสอบข้อมูล เพื่อให้เกิดมาตรฐานด้านคุณภาพแรงงาน และการเสริมสร้างความมั่นคงให้แก่แรงงานทุกประเภท ตลอดจนความมั่นคงและปลอดภัยสูงสุด ในการควบคุม กำกับ ดูแลของภาครัฐ

ข้อ ๒๐ นโยบายด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีดังต่อไปนี้

(๑) พรรคไทยรักราษฎร์มุ่งมั่นในการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และศิลปวิทยาการแขนงต่าง ๆ ให้เกิดองค์ความรู้ การพัฒนา และนวัตกรรม เพื่อความเข้มแข็งของสังคม และเสริมสร้างความสามารถ ศักยภาพและสมรรถนะด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีของคนในชาติ ส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศในการวิจัยและพัฒนา ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ให้เกิดการเสริมสร้างและเอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และการยกระดับ ชีตความสามารถทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศ

(๒) พรรคไทยรักราษฎร์มุ่งมั่นในการสนับสนุนการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี ทักษะการคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา การใช้สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาเพื่อประโยชน์ ทางเศรษฐกิจและสังคม ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนและประเทศชาติอย่างมีคุณภาพ ส่งเสริมการสร้างเทคโนโลยีและนวัตกรรม ให้ความสำคัญด้านการประดิษฐ์ การค้นคิดสิ่งใหม่ ที่สอดคล้องกับทรัพยากรและความต้องการของประเทศ ส่งเสริมและสนับสนุนการประดิษฐ์ และคิดค้นเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาด้านการเกษตร อุตสาหกรรมการเกษตร และอุตสาหกรรมวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อมเพื่อเพิ่มผลผลิตและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจของประเทศ

(๓) พรรคไทยรักราษฎร์มุ่งมั่นพัฒนาบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ให้มีความเพียงพอและมีมาตรฐานคุณภาพและศักยภาพในสาขาต่าง ๆ ส่งเสริมระบบสารสนเทศ การเกษตรให้เป็นบริการของรัฐที่สามารถเข้าถึงเกษตรกรได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเป็นฐานข้อมูล ในการพัฒนามาตรฐานคุณภาพและเพิ่มผลผลิต สร้างรายได้ ลดต้นทุนการผลิตทั้งต่อหน่วย และต่อพื้นที่การผลิต มุ่งมั่นในการเสริมสร้างให้ประเทศไทยเป็นเมืองศูนย์กลางทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีที่ทันสมัยรองรับธุรกิจการค้าและการลงทุนด้านเทคโนโลยีดิจิทัลระดับภูมิภาคอาเซียนได้ ในอนาคต ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาสู่การเป็นเมืองอัจฉริยะหรือสมาร์ทซิตี้ (Smart City)

ตลอดจนส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการเชื่อมโยงเทคโนโลยีสารสนเทศดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของชาติ ทั้งในรูปแบบของการศึกษาในระบบการศึกษา นอกกระบวนการศึกษา และสำหรับประชาชนทั่วไป

ข้อ ๒๑ นโยบายด้านการต่างประเทศ มีดังต่อไปนี้

(๑) พระราชโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร และส่งเสริมสัมพันธ์ไมตรีกับนานาประเทศโดยยึดถือความเสมอภาคในการปฏิบัติต่อกัน สนับสนุนการให้เกิดความร่วมมือกับองค์การระหว่างประเทศ และคุ้มครองผลประโยชน์ของชาติและของคนไทยในต่างประเทศ โดยเฉพาะการกระทำการละเมิดต่อคนไทยในด้านสิทธิมนุษยชนและละเมิดซึ่งศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์แห่งหลักการสากล

(๒) พระราชโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร และส่งเสริมในการสร้างความร่วมมือกับประเทศภูมิภาคและประเทศประชาคมโลกในการดำเนินงานด้านการเศรษฐกิจ การเมืองและความมั่นคง สังคม วัฒนธรรม การศึกษา การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เป็นที่ยอมรับและเชื่อมั่นของนานาประเทศ รวมถึงการยึดมั่นต่อพันธกรณีของประเทศไทยตามกฎหมายระหว่างประเทศ กฎบัตรสหประชาชาติ การแก้ปัญหาด้วยสันติวิธี ส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนตามหลักการของระบอบประชาธิปไตยในระบอบรัฐสภา

(๓) พระราชโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร และส่งเสริมในการพัฒนาความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านและประชาคมโลก ส่งเสริมและสนับสนุนการให้ความร่วมมือในการแก้ปัญหาร่วมกัน สนับสนุนการจัดทำข้อตกลงการลงทุน และการค้าเสรีในกรอบพหุภาคีและทวิภาคี ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศทั้งภาครัฐและเอกชน ส่งเสริมและสนับสนุนการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้านเขตติดต่อชายแดนประเทศภูมิภาค และระหว่างประชาคมโลก

(๔) พระราชโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร และส่งเสริมประเทศไทยให้เข้าไปมีบทบาทสำคัญในเวทีองค์กรระหว่างประเทศ โดยให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในองค์การสหประชาชาติ องค์การการค้าโลก องค์กรเศรษฐกิจในภูมิภาคและองค์กรภาคีระหว่างประเทศอื่น ๆ

ข้อ ๒๒ นโยบายด้านการคมนาคมและโครงสร้างพื้นฐาน มีดังต่อไปนี้

(๑) พระราชโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร และส่งเสริมในการพัฒนาระบบคมนาคมให้เกิดความสะดวกและทั่วถึงทุกพื้นที่ ให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ ความปลอดภัย และเพียงพอที่จะรองรับต่อความต้องการ

ของประชาชนในการดำรงชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพ มุ่งมั่นปรับปรุงระบบคมนาคมเดิม และสร้างระบบคมนาคมใหม่เพื่อส่งเสริมการขับเคลื่อนด้านเศรษฐกิจและพัฒนาประเทศ

(๒) พรรคไทยรักราษฎร์มุ่งมั่นในการดำเนินการสร้างระบบขนส่งสาธารณะขนาดใหญ่ ที่ทันสมัย สะดวก ปลอดภัยและคุ้มค่าทั้งเชิงเศรษฐกิจ สังคม และคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน โดยให้สามารถเชื่อมต่อกับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อเป็นการเพิ่มเส้นทางการขนส่งสินค้า ตลอดจนรองรับธุรกิจการท่องเที่ยวจัดการคมนาคมขนส่งทุกระบบให้เชื่อมต่อกันทั้งทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ ส่งเสริมการสร้างและพัฒนาสนามบินหลักและสนามบินภูมิภาคภายในประเทศ เพื่อเป็นศูนย์กลางการบริการและการขนส่งทางอากาศ

(๓) พรรคไทยรักราษฎร์มุ่งมั่นจัดให้มีการวางผังเมืองทุกระดับและให้ความสำคัญกับการควบคุม กำกับ ดูแลบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามผังเมืองอย่างมีประสิทธิภาพ รวมตลอดทั้งพัฒนาเมืองให้มีความเจริญเติบโตและพัฒนาเชิงโครงสร้างด้วยหลักการการบริหารจัดการเมืองใหม่ และรองรับความเป็นสากลทั้งในด้านภูมิสถาปัตยกรรม ด้านภูมิสังคม ประวัติศาสตร์ ศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภายใต้สิ่งแวดล้อมที่ได้มาตรฐาน โดยสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่ จัดให้มีทรัพยากรน้ำที่มีคุณภาพและเพียงพอต่อการอุปโภคบริโภคของประชาชน รวมทั้งการประกอบเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และการอื่น ๆ มุ่งมั่นพัฒนาระบบสาธารณูปโภคพื้นฐาน ที่มีความจำเป็นในการดำรงชีวิตของประชาชนอย่างทั่วถึง

(๔) พรรคไทยรักราษฎร์มุ่งมั่นและส่งเสริมการพัฒนาระบบการสื่อสารโทรคมนาคม ให้มีคุณภาพ มีความหลากหลายของบริการ มีอัตราค่าบริการที่เหมาะสม ส่งเสริมให้มีการแข่งขัน ในการให้บริการกิจการโทรคมนาคมอย่างเสรีและเป็นธรรม จัดระบบมาตรฐานในการกำกับดูแล การประกอบธุรกิจการสื่อสารโทรคมนาคม

(๕) พรรคไทยรักราษฎร์มุ่งมั่นและส่งเสริม และสนับสนุน การรักษาไว้ซึ่งคลื่นความถี่ และสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมอันเป็นสมบัติของชาติ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติ และประชาชน ส่งเสริมการจัดให้มีการใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่ ไม่ว่าจะใช้เพื่อส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และโทรคมนาคม หรือประโยชน์อื่นใด ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุดของประชาชน ความมั่นคงของรัฐ และประโยชน์สาธารณะ รวมตลอดทั้งการให้ประชาชนมีส่วนร่วมได้ใช้ประโยชน์ จากคลื่นความถี่ด้วย

ข้อ ๒๓ นโยบายด้านการศาสนาและวัฒนธรรม มีดังต่อไปนี้

(๑) พระมหากษัตริย์ทรงมุ่งมั่นในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและจารีตประเพณีอันดีงามของท้องถิ่นและของชาติ ส่งเสริมการจัดให้มีพื้นที่สาธารณะสำหรับกิจกรรมที่เกี่ยวข้องรวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชน ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ใช้สิทธิและมีส่วนร่วมในการดำเนินการดังกล่าว

(๒) พระมหากษัตริย์ทรงมุ่งมั่นและส่งเสริมการอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนา และศาสนาอื่น ให้ความสำคัญในการส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาและเผยแผ่หลักธรรมของพระพุทธศาสนา เพื่อให้เกิดการพัฒนาจิตใจ และปัญญา มุ่งมั่นในการกำหนดมาตรการและกลไกในการป้องกันมิให้มีการบ่อนทำลายพระพุทธศาสนาไม่ว่าในรูปแบบใด และพึงส่งเสริมให้พุทธศาสนิกชนมีส่วนร่วมในการดำเนินมาตรการหรือกลไกดังกล่าวด้วย

(๓) พระมหากษัตริย์ทรงมุ่งมั่นและส่งเสริมให้เยาวชนและประชาชนมีจิตสำนึกและความตระหนักรู้ถึงความสำคัญของประวัติศาสตร์ชาติไทย วัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามของไทย เพื่อส่งเสริมให้เยาวชนและประชาชนมีความภาคภูมิใจและดำรงรักษาไว้ ตลอดจนเสริมสร้างให้เกิดความรู้สึกในความรักชาติ และความภาคภูมิใจในความเป็นคนไทย อันจะส่งผลต่อความสมัครสมานสามัคคี ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน อันนำไปสู่ความปรองดองสมานฉันท์และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชาติในทุกมิติอย่างยั่งยืน

(๔) พระมหากษัตริย์ทรงมุ่งมั่นและส่งเสริมการเรียนรู้และการนำหลักธรรมของศาสนามาใช้ในการดำรงชีวิตอย่างสันติ ส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์การศาสนาและวัฒนธรรมท้องถิ่น เพื่อการเรียนรู้และการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น มุ่งมั่นและส่งเสริมการปรับปรุงเสริมสร้าง และบูรณาการเพื่อพัฒนาศาสนสถาน และกลไกองค์กรพุทธศาสนาและองค์กรสงฆ์ ให้เป็นสถาบันศูนย์การศึกษาการเรียนรู้และการพุทธศาสนา เพื่อการพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม และการปลูกฝังจิตสำนึกและค่านิยมของความตระหนักรู้ต่อหน้าที่และศีลธรรมของพลเมืองที่ดี ตั้งแต่ระดับชุมชน หมู่บ้าน ตำบล จนถึงระดับภูมิภาคและระดับประเทศ

(๕) พระมหากษัตริย์ทรงมุ่งมั่นในการให้ความสำคัญกับการปรับปรุง แก้ไข พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ กฎมหาเถรสมาคม ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกิจการพระพุทธศาสนา

และองค์กรสงฆ์ให้สามารถสร้างความเข้มแข็งต่อสถาบันพระพุทธศาสนาซึ่งเป็นสถาบันหลักของชาติ ตลอดจนสนับสนุนและผลักดันการจัดตั้งศาลสงฆ์ และสนับสนุนให้มีความสำคัญต่อการมีผู้แทนองค์กรพุทธศาสนาและผู้แทนคณะสงฆ์เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดหรือบริหารนโยบาย การทำหน้าที่นิติบัญญัติ และตุลาการ ในราชการหรือกิจการอันเกี่ยวข้องกับองค์กรพระพุทธศาสนาหรือคณะสงฆ์ในทุกระดับ

หมวด ๔

โครงสร้างการบริหารพรรคการเมืองและตำแหน่งต่าง ๆ ในพรรคการเมือง

ส่วนที่ ๑

โครงสร้างการบริหารพรรคการเมือง

ข้อ ๒๔ โครงสร้างของพรรคไทยรักราษฎร์ ประกอบด้วย

- (๑) คณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง
- (๒) คณะกรรมการสาขาพรรคการเมือง
- (๓) ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

ส่วนที่ ๒

คณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง

ข้อ ๒๕ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเป็นคณะกรรมการบริหารพรรคมีจำนวนไม่น้อยกว่าแปดคน ประกอบด้วย

- (๑) หัวหน้าพรรค
- (๒) รองหัวหน้าพรรค
- (๓) เลขาธิการพรรค
- (๔) รองเลขาธิการพรรค
- (๕) เภรัณูญิกพรรค
- (๖) นายทะเบียนสมาชิกพรรค
- (๗) โฆษกพรรค
- (๘) ผู้อำนวยการพรรค
- (๙) กรรมการบริหารพรรค

ข้อ ๒๖ การเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองให้ดำเนินการในที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมืองโดยการลงคะแนนลับตามลำดับ ดังนี้

(๑) ให้ที่ประชุมใหญ่กำหนดจำนวนของคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองตามข้อ ๒๕

(๒) ให้ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองจนครบจำนวนตามที่กำหนดใน (๑) ซึ่งในการเสนอชื่อผู้เข้ารับการเลือกตั้งเป็นกรรมการบริหารพรรคการเมืองแต่ละตำแหน่ง ต้องมีผู้เข้าร่วมประชุมรับรองไม่น้อยกว่าสิบคน และผู้ได้รับการเสนอชื่อต้องอยู่ในที่ประชุม

ข้อ ๒๗ กรรมการบริหารพรรคการเมืองต้องเป็นสมาชิกพรรคการเมือง อายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปี มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันที่ได้รับจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมือง หรือนับแต่วันที่ที่ประชุมใหญ่พรรคการเมืองเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองชุดใหม่ แล้วแต่กรณี

กรรมการบริหารพรรคการเมืองต้องไม่เป็นกรรมการสาขาพรรคการเมือง หรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดในขณะเดียวกัน

ข้อ ๒๘ ในระหว่างการดำรงตำแหน่งประธานและรองประธานสภาผู้แทนราษฎรจะเป็นกรรมการบริหารหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองขณะเดียวกันมิได้

ข้อ ๒๙ ความเป็นกรรมการบริหารพรรคการเมืองสิ้นสุดลงเฉพาะตัว เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก ให้ถือว่าผลสมบูรณ์นับแต่วันที่พรรคการเมืองได้รับหนังสือ

(๓) ขาดจากสมาชิกภาพ

(๔) อื่น ๆ ตามที่กฎหมายหรือข้อบังคับพรรคการเมืองกำหนด

เมื่อตำแหน่งกรรมการบริหารพรรคการเมืองว่างลงตามวรรคหนึ่งให้หัวหน้าพรรคการเมืองแต่งตั้งกรรมการบริหารพรรคการเมืองคนใดคนหนึ่งที่เหมาะสมเข้าทำหน้าที่แทน จนกว่าจะมีการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างซึ่งต้องกระทำภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง

ข้อ ๓๐ กรรมการบริหารพรรคการเมืองทั้งคณะพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ครบวาระการดำรงตำแหน่งตามข้อบังคับพรรคการเมือง

(๒) ความเป็นกรรมการบริหารพรรคการเมืองของหัวหน้าพรรคการเมืองสิ้นสุดลงตามข้อ ๒๘

(๓) กรรมการบริหารพรรคการเมืองว่างลงเกินกึ่งหนึ่งของกรรมการบริหารพรรคการเมืองทั้งหมด

ในกรณีกรรมการบริหารพรรคการเมืองทั้งคณะพ้นจากตำแหน่งตาม (๑) ให้กรรมการบริหารพรรคการเมืองที่พ้นจากตำแหน่งทั้งคณะอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองชุดใหม่ และให้เลือกตั้งคณะกรรมการชุดใหม่ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่กรรมการบริหารพรรคการเมืองพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ

ในกรณีกรรมการบริหารพรรคการเมืองทั้งคณะพ้นจากตำแหน่งตาม (๒) ให้รองหัวหน้าพรรคการเมืองตามลำดับทำหน้าที่แทนหัวหน้าพรรคการเมือง ถ้าไม่มีรองหัวหน้าพรรคการเมืองให้กรรมการบริหารพรรคการเมืองที่เหลืออยู่ประชุมเลือกกรรมการบริหารพรรคการเมืองคนใดคนหนึ่งทำหน้าที่แทน และให้เลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองชุดใหม่ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่กรรมการบริหารพรรคการเมืองพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ

ในกรณีกรรมการบริหารพรรคการเมืองทั้งคณะพ้นจากตำแหน่งตาม (๓) ให้กรรมการบริหารพรรคการเมืองที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไป และให้เลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองชุดใหม่ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่กรรมการบริหารพรรคการเมืองพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ

ในกรณีที่กรรมการบริหารพรรคการเมืองพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะด้วยเหตุอื่น นอกจากเหตุตาม (๑) (๒) และ (๓) ให้กรรมการบริหารพรรคการเมืองที่พ้นจากตำแหน่งทั้งคณะอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไป และให้เลือกตั้งคณะกรรมการชุดใหม่ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่กรรมการบริหารพรรคการเมืองพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ

ในกรณีกรรมการบริหารพรรคการเมืองพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะด้วยเหตุพ้นจากสมาชิกพรรคการเมือง ให้ถือว่าเป็นเหตุให้เลิกพรรคการเมือง

ข้อ ๓๑ คณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินกิจกรรมของพรรคการเมืองให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย นโยบายพรรคการเมือง ข้อบังคับพรรคการเมือง และมติของที่ประชุมใหญ่พรรคการเมือง รวมตลอดทั้งระเบียบ ประกาศ และคำสั่งของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

(๒) ควบคุมและกำกับดูแลให้สมาชิกพรรคการเมืองหรือผู้ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมืองกระทำการในลักษณะที่อาจทำให้การเลือกตั้งหรือการเลือกมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม ไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรืออาจเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลใดซึ่งสมัครเข้ารับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

(๓) ให้ความเห็นชอบในการจัดทำแผนหรือโครงการที่จะดำเนินกิจกรรมตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายพรรคการเมือง

(๔) ดำเนินการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมืองให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายพรรคการเมือง

(๕) บริหารการเงิน ทรัพย์สิน และประโยชน์อื่นใดของพรรคการเมือง และสาขาพรรคการเมือง ตลอดจนจัดทำบัญชีตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายพรรคการเมืองให้ถูกต้องตามความเป็นจริง

(๖) ตรวจสอบและควบคุมมิให้มีการนำเงินหรือทรัพย์สินของพรรคการเมืองไปใช้จ่ายเพื่อการอื่นใดนอกจากที่กำหนดไว้ในกฎหมายพรรคการเมือง

(๗) กรณีพรรคการเมืองสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมือง หรือยุบพรรคการเมือง ยังคงต้องปฏิบัติหน้าที่อยู่จนกว่าการชำระบัญชีจะแล้วเสร็จ แต่จะดำเนินกิจกรรมทางการเมืองในนามพรรคการเมืองที่สิ้นสภาพ ความเป็นพรรคการเมืองหรือยุบพรรคการเมืองมิได้

(๘) ออกกฎระเบียบและจัดตั้งหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อปฏิบัติงานให้เป็นไปตามนโยบายพรรคการเมือง และข้อบังคับพรรคการเมือง

(๙) ควบคุมไม่ให้พรรคการเมือง และผู้ซึ่งพรรคการเมืองส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้ง ใช้เงินวงเงินตามที่กฎหมายกำหนด

(๑๐) เลิกพรรคการเมือง สาขาพรรคการเมือง และตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

(๑๑) กำหนดให้มีการประชุมใหญ่พรรคอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง และรายงานกิจการด้านต่าง ๆ ต่อที่ประชุมใหญ่พรรค

(๑๒) แต่งตั้งและถอดถอนผู้ปฏิบัติงานของพรรคในกิจการต่าง ๆ ของพรรค และคณะทำงานเฉพาะกิจทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

ข้อ ๓๒ กรรมการบริหารพรรคการเมืองแต่ละตำแหน่ง มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) หัวหน้าพรรคการเมือง มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(ก) เป็นประธานของคณะกรรมการบริหารพรรคและเป็นผู้เรียกประชุม คณะกรรมการบริหารพรรค ตลอดจนดำเนินการประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค

- (ข) เป็นผู้เรียกประชุมใหญ่ของพรรคตามความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรคและเป็นประธานของที่ประชุมใหญ่พรรค ตลอดจนดำเนินการประชุมใหญ่พรรค
- (ค) เป็นผู้เรียกประชุมร่วมระหว่างคณะกรรมการบริหารพรรคกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรค และเป็นประธานของที่ประชุมตลอดจนเป็นผู้ดำเนินการประชุมดังกล่าว
- (ง) เป็นผู้ลงนามประกาศ กฎระเบียบ มติของพรรค และคำสั่งพรรค
- (จ) ในกรณีที่มีความจำเป็น ในการดำเนินการทางการเมืองให้มีอำนาจปฏิบัติการในนามของพรรคได้โดยความเห็นชอบของกรรมการบริหารพรรคไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนคณะกรรมการบริหารพรรคเท่าที่มีอยู่ในขณะนั้นและให้ถือว่าการดำเนินการนั้นเป็นมติพรรค
- (ฉ) อำนาจอื่น ๆ ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย และข้อบังคับพรรค
- (๒) รองหัวหน้าพรรคการเมือง มีหน้าที่และอำนาจตามที่หัวหน้าพรรคการเมืองหรือคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองมอบหมาย
- (๓) เลขาธิการพรรคการเมือง มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้
- (ก) เป็นผู้ตรวจสอบและกำกับดูแลกิจการทั้งปวงของพรรคตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมายและให้รับผิดชอบโดยตรงจากหัวหน้าพรรคหรือรองหัวหน้าพรรค ในกิจการที่หัวหน้าพรรคมอบหมายให้ปฏิบัติ
- (ข) เป็นผู้เสนอรายงานต่อคณะกรรมการบริหารพรรคที่ประชุมร่วมคณะกรรมการบริหารพรรค และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคและต่อที่ประชุมใหญ่พรรค
- (ค) เป็นเลขานุการของที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค ที่ประชุมร่วมคณะกรรมการบริหารพรรค คณะที่ปรึกษาพรรค และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรค และที่ประชุมใหญ่พรรค
- (ง) เป็นผู้กำกับดูแลการบริหารงานของสำนักงานใหญ่พรรค
- (๔) รองเลขาธิการพรรคการเมือง มีหน้าที่และอำนาจตามที่เลขาธิการพรรคการเมืองหรือคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองมอบหมาย
- (๕) เภรัณูพิภพรรคการเมือง มีหน้าที่ในการควบคุมรายรับ รายจ่ายเงิน บัญชีทรัพย์สินหนี้สินและงบการเงินของพรรคตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

(๖) นายทะเบียนสมาชิกพรรคการเมือง มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับการตรวจสอบคุณสมบัติ และลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมือง และจัดทำทะเบียนสมาชิกพรรคการเมืองให้ตรงตามความเป็นจริงและต้องให้สมาชิกพรรคการเมืองตรวจสอบได้โดยสะดวก ณ สำนักงานใหญ่ของพรรคการเมือง รวมทั้งประกาศชื่อและนามสกุลของสมาชิกพรรคการเมืองให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปด้วยเพื่อประโยชน์ในตรวจสอบความถูกต้อง

(๗) โฆษกพรรคการเมือง มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(ก) แลกเปลี่ยนที่ประชุมของพรรคและแถลงกิจการต่าง ๆ ของพรรค

(ข) ประชาสัมพันธ์งานของพรรคตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมาย

(๘) ผู้อำนวยการพรรคการเมือง มีหน้าที่และอำนาจตามที่โฆษกพรรคการเมือง หรือคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองมอบหมาย

(๙) กรรมการบริหารพรรค มีหน้าที่และอำนาจตามที่หัวหน้าพรรคหรือคณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมาย

ส่วนที่ ๓

สาขาพรรคการเมือง

ข้อ ๓๓ ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมือง ต้องดำเนินการให้มีสาขาพรรคการเมืองในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่คณะกรรมการเลือกตั้งกำหนดอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา โดยสาขาพรรคการเมืองแต่ละสาขาต้องมีสมาชิกพรรคการเมือง ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือเขตจังหวัดตั้งแต่ห้าร้อยคนขึ้นไป

ข้อ ๓๔ เขตเลือกตั้งใดที่มีสมาชิกพรรคการเมืองที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเลือกตั้งนั้นตั้งแต่ห้าร้อยคนขึ้นไป อาจจัดประชุมเพื่อดำเนินการจัดตั้งสาขาพรรคการเมือง ตามที่นายทะเบียนพรรคการเมืองประกาศกำหนด โดยในการประชุมดังกล่าวต้องมีสมาชิกพรรคการเมืองเข้าร่วมประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคนเพื่อเลือกตั้ง คณะกรรมการสาขาพรรคการเมือง กำหนดสถานที่ตั้งสาขาพรรคการเมือง และอื่น ๆ ตามที่ที่ประชุมกำหนด และเมื่อหัวหน้าพรรคการเมืองได้มีประกาศจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองแล้ว ให้หัวหน้าพรรคการเมือง แจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ประกาศจัดตั้งสาขาพรรคการเมือง

ข้อ ๓๕ คณะกรรมการสาขาพรรคการเมืองให้มีจำนวนไม่น้อยกว่าเจ็ดคน ประกอบด้วย

- (๑) หัวหน้าสาขาพรรคการเมือง
- (๒) รองหัวหน้าสาขาพรรคการเมือง
- (๓) เลขานุการสาขาพรรคการเมือง
- (๔) รองเลขานุการสาขาพรรคการเมือง
- (๕) เภรณญิกสาขาพรรคการเมือง
- (๖) นายทะเบียนสมาชิกสาขาพรรคการเมือง
- (๗) โฆษกสาขาพรรคการเมือง

ข้อ ๓๖ กรรมการสาขาพรรคการเมืองต้องเป็นสมาชิกพรรคการเมือง มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปี มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันที่ประกาศจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองหรือวันที่ที่ประชุมใหญ่สาขาพรรคการเมืองให้ความเห็นชอบการเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคการเมืองชุดใหม่ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๓๗ การเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคการเมืองให้ดำเนินการในที่ประชุมจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองหรือที่ประชุมใหญ่สาขาพรรคการเมือง แล้วแต่กรณี ดังนี้

- (๑) ให้ที่ประชุมกำหนดจำนวนคณะกรรมการสาขาพรรคการเมืองตามข้อ ๓๔
- (๒) เลือกหัวหน้าสาขาพรรคเป็นลำดับแรกแล้วเลือกตั้งตำแหน่งอื่น ๆ จนครบตาม (๑)
- (๓) การเสนอชื่อบุคคลที่จะได้รับเลือกตั้งเป็นคณะกรรมการสาขาพรรคการเมืองจะต้องมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าสองคน ผู้รับรองและผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งต้องอยู่ในที่ประชุมจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองหรือที่ประชุมใหญ่สาขาพรรคการเมืองแล้วแต่กรณี

ข้อ ๓๘ คณะกรรมการสาขาพรรคการเมือง มีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

(๑) ดำเนินกิจกรรมของพรรคการเมืองให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย นโยบายพรรคการเมือง ข้อบังคับพรรคการเมือง และมติของที่ประชุมใหญ่พรรคการเมือง รวมตลอดทั้งระเบียบ ประกาศ และคำสั่งของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

(๒) ส่งเสริมให้สมาชิก และประชาชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การใช้สิทธิและเสรีภาพอย่างมีเหตุผลและมีความรับผิดชอบ ต่อสังคม และความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ของปวงชนชาวไทย

(๓) ร่วมกับประชาชนในการหาแนวทางการพัฒนาประเทศ และการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมอย่างมีเหตุผลโดยคำนึงถึงความสมดุลระหว่างการพัฒนาด้านวัตถุกับการพัฒนาด้านจิตใจ และความอยู่เย็นเป็นสุขของประชาชนประกอบกัน

(๔) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง รวมตลอดทั้งการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐและการดำเนินงานขององค์กรอิสระอย่างมีเหตุผล

(๕) ส่งเสริมให้สมาชิกและประชาชนมีความสามัคคีปรองดอง รู้จักยอมรับในความเห็นทางการเมือง โดยสุจริตที่แตกต่าง และแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองโดยสันติวิธี เพื่อประโยชน์สุขของประเทศไทยและประชาชน

(๖) กิจกรรมอื่นอันจะยังประโยชน์ต่อการพัฒนาระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งการพัฒนาพรรคการเมืองให้เป็นสถาบันทางการเมืองของประชาชน ทั้งนี้ ตามที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ข้อ ๓๙ กรรมการสาขาพรรคแต่ละตำแหน่ง มีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

(๑) หัวหน้าสาขาพรรคการเมือง มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ

(ก) จัดให้มีบัญชีรับและจ่ายเงินของสาขาพรรคการเมือง

(ข) จัดทำบัญชีรายชื่อพร้อมที่อยู่ของสมาชิกพรรคการเมืองที่มีภูมิลำเนาในเขตจังหวัดซึ่งเป็นที่ตั้งของสาขาพรรคการเมือง

(ค) เป็นผู้แทนของสาขาพรรคและเป็นผู้รับผิดชอบในกิจกรรมทั้งปวงของสาขาพรรค

(ง) เป็นประธานของคณะกรรมการสาขาพรรค เรียกประชุมคณะกรรมการสาขาพรรคและเป็นประธานการประชุม

(จ) เรียกประชุมใหญ่สาขาพรรคโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสาขาพรรค และเป็นประธานของที่ประชุม ตลอดจนดำเนินการประชุม

(ฉ) มีสิทธิยับยั้งมติคณะกรรมการสาขาพรรค หรือคณะกรรมการอื่น ๆ ที่คณะกรรมการสาขาพรรคจัดตั้งขึ้นเพื่อขอให้มีการทบทวนมติในกรณีที่มีความจำเป็น แต่ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสามวัน ซึ่งหากพ้นกำหนดดังกล่าวให้ถือว่ามติของที่ประชุมนั้นมีผลใช้บังคับ

(ข) ในกรณีที่มีความจำเป็นในการดำเนินการทางการเมือง ให้มีอำนาจปฏิบัติการในนามของสภาพรรคได้ โดยความเห็นชอบของกรรมการสภาพรรคไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนคณะกรรมการสภาพรรค เท่าที่มีอยู่ในขณะนั้นและให้ถือว่าการดำเนินการนั้นเป็นมติของสภาพรรค

(ซ) อำนาจอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

(๒) รองหัวหน้าสภาพรรคการเมือง มีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบตามที่ประธานสภาพรรคการเมืองมอบหมาย

(๓) เลขานุการสภาพรรคการเมือง มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ

(ก) ตรวจสอบและกำกับดูแลกิจการทั้งปวงของสภาพรรคตามที่คณะกรรมการสภาพรรคมอบหมาย และให้รับผิดชอบโดยตรงจากประธานสภาพรรคในกิจการที่ประธานสภาพรรคมอบหมายให้ปฏิบัติ

(ข) เสนอรายงานต่อที่ประชุมคณะกรรมการสภาพรรคและที่ประชุมใหญ่สภาพรรค

(ค) เป็นเลขานุการของที่ประชุมคณะกรรมการสภาพรรคและที่ประชุมใหญ่สภาพรรค

(ง) กำกับดูแลการบริหารงานของสำนักงานสภาพรรค

(๔) รองเลขานุการสภาพรรคการเมือง มีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบตามที่เลขานุการสภาพรรคการเมืองมอบหมาย

(๕) เภรัณฤกสภาพรรคการเมือง มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในการควบคุมรายรับ รายจ่าย บัญชีทรัพย์สินหนี้สินและงบการเงินของสภาพรรคการเมืองตามที่คณะกรรมการสภาพรรคการเมืองกำหนด

(๖) ผู้ช่วยเภรัณฤกสภาพรรคการเมือง มีหน้าที่และอำนาจตามที่เภรัณฤกสภาพรรคการเมืองหรือคณะกรรมการสภาพรรคการเมืองมอบหมาย

(๗) นายทะเบียนสมาชิกสภาพรรคการเมือง มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบทะเบียนสมาชิกสภาพรรคการเมือง

(๘) ผู้ช่วยนายทะเบียนสมาชิกสภาพรรคการเมือง มีหน้าที่และอำนาจตามที่นายทะเบียนสมาชิกสภาพรรคการเมืองหรือคณะกรรมการสภาพรรคการเมืองมอบหมาย

(๙) โฆษกสภาพรรคการเมือง มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ

(ก) แลกเปลี่ยนที่ประชุมและกิจการต่าง ๆ ของสาขาพรรค

(ข) ประชาสัมพันธ์งานของสาขาพรรคตามที่คณะกรรมการสาขาพรรคมอบหมาย

ข้อ ๔๐ ความเป็นกรรมการสภาพรรคการเมืองสิ้นสุดลงเฉพาะตัว เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก ให้ถือว่ามิได้ผลสมบูรณ์นับแต่วันที่พรรคการเมืองได้รับหนังสือ

(๓) ขาดจากสมาชิกภาพ

(๔) อื่น ๆ ตามที่กฎหมายหรือข้อบังคับพรรคการเมืองกำหนด

เมื่อตำแหน่งกรรมการสภาพรรคการเมืองว่างลงตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔) ให้หัวหน้าสาขาพรรคการเมืองแต่งตั้งกรรมการสภาพรรคการเมืองคนใดคนหนึ่งที่เหมาะสมเข้าทำหน้าที่แทน จนกว่าจะมีการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างซึ่งต้องกระทำภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง หากตำแหน่งหัวหน้าสาขาพรรคการเมืองว่างลงตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔) ให้รองหัวหน้าสาขาพรรคการเมืองลำดับต้นทำหน้าที่แทน ถ้าไม่มีรองหัวหน้าสาขาพรรคการเมือง ให้กรรมการสภาพรรคการเมืองที่เหลืออยู่เลือกกรรมการสภาพรรคการเมืองคนใดคนหนึ่งทำหน้าที่แทน และให้มีอำนาจเรียกประชุมใหญ่เพื่อเลือกตั้งหัวหน้าสาขาพรรคการเมืองแทนตำแหน่งที่ว่างภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง

ข้อ ๔๑ กรรมการสภาพรรคการเมืองพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ เมื่อ

(๑) ครบวาระการดำรงตำแหน่งตามข้อบังคับพรรคการเมือง

(๒) ความเป็นกรรมการสภาพรรคการเมืองของหัวหน้าสาขาคงสิ้นสุดลงตามข้อ ๔๐

(๓) กรรมการสภาพรรคการเมืองว่างลงเกินกึ่งหนึ่งของกรรมการสภาพรรคการเมืองทั้งหมด

เมื่อคณะกรรมการสภาพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ ให้หัวหน้าสาขาพรรคการเมืองมีอำนาจในการเรียกประชุมใหญ่ เพื่อดำเนินการเลือกตั้งคณะกรรมการสภาพรรคการเมืองชุดใหม่ภายในสี่สิบห้าวัน นับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ

ในกรณีกรรมการสาขาพรรคการเมืองทั้งคณะพ้นจากตำแหน่งตาม (๑) ให้กรรมการสาขาพรรคการเมืองที่พ้นจากตำแหน่งทั้งคณะอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคการเมืองชุดใหม่ และให้เลือกตั้งคณะกรรมการชุดใหม่ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่กรรมการสาขาพรรคการเมืองพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ

ในกรณีกรรมการสาขาพรรคการเมืองทั้งคณะพ้นจากตำแหน่งตาม (๒) ให้รองหัวหน้าสาขาพรรคการเมือง ตามลำดับทำหน้าที่แทนหัวหน้าสาขาพรรคการเมือง ถ้าไม่มีรองหัวหน้าสาขาพรรคการเมือง ให้กรรมการสาขาพรรคการเมือง ที่เหลืออยู่ประชุมเลือกกรรมการสาขาพรรคการเมืองคนใดคนหนึ่งทำหน้าที่แทน และให้เลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคการเมืองชุดใหม่ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่กรรมการบริหารพรรคการเมืองพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ

ในกรณีกรรมการสาขาพรรคการเมืองทั้งคณะพ้นจากตำแหน่งตาม (๓) ให้กรรมการสาขาพรรคการเมืองเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไป และให้เลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคการเมืองชุดใหม่ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่กรรมการสาขาพรรคการเมืองพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ

ในกรณีที่กรรมการสาขาพรรคการเมืองพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะด้วยเหตุอื่น นอกจากเหตุตาม (๑) (๒) และ (๓) ให้กรรมการสาขาพรรคการเมืองที่พ้นจากตำแหน่งทั้งคณะอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไป และให้เลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคการเมืองชุดใหม่ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่กรรมการสาขาพรรคการเมืองพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ

ในกรณีที่ไม่มีกรรมการสาขาพรรคการเมืองเหลืออยู่ หรือมีแต่ไม่ยินยอมดำเนินการเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคการเมืองชุดใหม่ คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองจะดำเนินการเอง หรือจะมอบหมายให้สมาชิกสาขาพรรคจำนวนหนึ่งดำเนินการแทนก็ได้

ข้อ ๔๒ เมื่อดำเนินการจัดตั้งสาขาพรรคครบตามที่กำหนดในมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ แล้ว หากต่อมาภายหลังมีสาขาพรรคการเมืองไม่ครบตามมาตรา ๓๓ ให้ดำเนินการจัดตั้งสาขาพรรคให้ครบตามมาตรา ๓๓

ส่วนที่ ๔

ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

ข้อ ๔๓ เขตเลือกตั้งในจังหวัดใดที่มีได้เป็นที่ตั้งสำนักงานใหญ่พรรคการเมืองหรือสาขาพรรคการเมือง ถ้ามีสมาชิกพรรคการเมืองซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเลือกตั้งในจังหวัดนั้นเกินหนึ่งร้อยคน พรรคการเมือง

ต้องแต่งตั้งสมาชิกพรรคการเมืองซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเลือกตั้งในจังหวัดนั้น ซึ่งมาจากการเลือกของสมาชิกพรรคการเมืองเป็นตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดเพื่อดำเนินกิจกรรมของพรรคการเมืองในเขตเลือกตั้งนั้น

ข้อ ๔๔ ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดต้องเป็นสมาชิกพรรคการเมืองมีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปี มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันที่ประกาศแต่งตั้งเป็นตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดต้องไม่เป็นกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือกรรมการสาขาพรรคการเมืองในขณะเดียวกัน

ข้อ ๔๕ ให้ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดมีจำนวนสามคน

เขตเลือกตั้งในจังหวัดใดที่มีสมาชิกพรรคการเมืองที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเลือกตั้งเกินหนึ่งร้อยคน ให้จัดประชุมเพื่อดำเนินการแต่งตั้งตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด ตามที่นายทะเบียนพรรคการเมืองประกาศกำหนด โดยในการประชุมดังกล่าวต้องมีสมาชิกพรรคการเมืองไม่น้อยกว่าห้าสิบคน ในการลงคะแนนให้สมาชิกพรรคการเมืองมีสิทธิลงคะแนนเลือกได้หนึ่งคน และเมื่อลงคะแนนเสร็จสิ้นแล้ว ให้นำคะแนนและประกาศผลการนับคะแนนแล้วรายงานชื่อสมาชิกพรรคการเมืองซึ่งได้รับคะแนนสูงสุดตามจำนวนที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งต่อหัวหน้าพรรคการเมืองโดยเร็ว เมื่อหัวหน้าพรรคการเมืองประกาศแต่งตั้งสมาชิกพรรคการเมืองดังกล่าวเป็นตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดแล้ว ให้หัวหน้าพรรคการเมืองแจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ประกาศแต่งตั้งตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

ในกรณีที่ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดลำดับแรกไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดที่ได้รับเลือกในลำดับถัดไปเป็นตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด และปฏิบัติหน้าที่แทนเป็นลำดับไป

ข้อ ๔๖ ความเป็นตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดสิ้นสุดลง เมื่อ

- (๑) ครบวาระการดำรงตำแหน่งตามข้อบังคับพรรคการเมือง
- (๒) ตาย
- (๓) ลาออก ให้ถือว่ามิได้ผลสมบูรณ์นับแต่วันที่พรรคการเมืองได้รับหนังสือ
- (๔) ขาดจากสมาชิกภาพ
- (๕) หัวหน้าพรรคการเมืองโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง

สั่งให้ออกจากการเป็นตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

ในกรณีตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดพ้นจากตำแหน่งตาม (๑) ให้ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดปฏิบัติหน้าที่ต่อไป และให้จัดประชุมเพื่อดำเนินการแต่งตั้งตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดตามข้อ ๔๔ ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดพ้นจากตำแหน่งตาม (๑)

ในกรณีที่ไม่มีตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดเหลืออยู่ ให้จัดประชุมเพื่อดำเนินการแต่งตั้งตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด ตามข้อ ๔๔ ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ไม่มีตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดเหลืออยู่

ข้อ ๔๗ ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดมีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

(๑) ดำเนินกิจกรรมของพรรคการเมืองให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย นโยบายพรรคการเมือง ข้อบังคับพรรคการเมือง และมติของที่ประชุมใหญ่พรรคการเมือง รวมตลอดทั้งระเบียบ ประกาศ และคำสั่งของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

(๒) ส่งเสริมให้สมาชิกและประชาชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การใช้สิทธิและเสรีภาพอย่างมีเหตุผล และมีความรับผิดชอบต่อสังคม และความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ของปวงชนชาวไทย

(๓) ร่วมกับประชาชนในการหาแนวทางการพัฒนาประเทศ และการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมอย่างมีเหตุผลโดยคำนึงถึงความสมดุลระหว่างการพัฒนาด้านวัตถุกับการพัฒนาด้านจิตใจ และความอยู่เย็นเป็นสุขของประชาชนประกอบกัน

(๔) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง รวมตลอดทั้งการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐและการดำเนินงานขององค์กรอิสระอย่างมีเหตุผล

(๕) ส่งเสริมให้สมาชิกและประชาชนมีความสามัคคีปรองดอง รู้จักยอมรับในความเห็นทางการเมืองโดยสุจริตที่แตกต่าง และแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองโดยสันติวิธี เพื่อประโยชน์สุขของประชาชาติและประชาชน

(๖) กิจกรรมอื่นอันจะยังประโยชน์ต่อการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งการพัฒนาพรรคการเมืองให้เป็นสถาบันทางการเมืองของประชาชน ทั้งนี้ ตามที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง

หมวด ๕

การบริหารจัดการสาขาพรรคการเมือง
และตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

ข้อ ๔๘ การบริหารจัดการสาขาพรรคการเมือง

- (๑) ให้มีการรับสมัครสมาชิกพรรคการเมือง
- (๒) ให้มีการจัดทำทะเบียนสมาชิกพรรคการเมืองในพื้นที่ที่รับผิดชอบของสาขาพรรคการเมือง
- (๓) ประกาศชื่อ และนามสกุลของสมาชิกพรรคการเมืองให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป
- (๔) จัดให้มีบัญชีรับและจ่ายเงินของสาขาพรรคการเมือง

ข้อ ๔๙ การบริหารจัดการตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

- (๑) ให้มีการรับสมัครสมาชิกพรรคการเมือง
- (๒) ให้มีการจัดทำทะเบียนสมาชิกพรรคการเมืองในพื้นที่ที่รับผิดชอบของตัวแทน

พรรคการเมืองประจำจังหวัด

- (๓) ประกาศชื่อ และนามสกุลของสมาชิกพรรคการเมืองให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป
- (๔) จัดให้มีบัญชีรับและจ่ายเงินของตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

หมวด ๖

การประชุม

ส่วนที่ ๑

การประชุมใหญ่พรรคการเมือง

ข้อ ๕๐ คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองต้องจัดให้มีการประชุมใหญ่สามัญของพรรคการเมืองอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

ข้อ ๕๑ สมาชิกซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือกรรมการบริหารพรรคการเมืองจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดที่มีอยู่ของพรรคการเมืองหรือไม่น้อยกว่าสองร้อยห้าสิบคน แล้วแต่จำนวนใดจะน้อยกว่า มีสิทธิเข้าชื่อกันยื่นคำร้องขอให้จัดการประชุมใหญ่วิสามัญของพรรคการเมืองได้

ในกรณีตามวรรคหนึ่งคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองต้องจัดให้มีการประชุมใหญ่วิสามัญของพรรคการเมืองภายในหกสิบวันนับแต่วันได้รับหนังสือจากสมาชิกซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือสมาชิกพรรคการเมือง แล้วแต่กรณี

ข้อ ๕๒ องค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่พรรคการเมือง ประกอบด้วย

- (๑) กรรมการบริหารพรรคการเมืองไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการบริหารพรรคการเมืองทั้งหมด
- (๒) ผู้แทนของสาขาพรรคการเมืองไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสาขาพรรคการเมือง ซึ่งในจำนวนนี้จะต้องประกอบด้วยผู้แทนของสาขาพรรคการเมืองไม่น้อยกว่าสองสาขาซึ่งมาจากต่างภาคกัน
- (๓) ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด
- (๔) สมาชิกพรรคการเมือง

ข้อ ๕๓ องค์ประชุมใหญ่ของพรรคการเมืองตามข้อ ๕๑ ต้องมีรวมกันทั้งหมดไม่น้อยกว่าสองร้อยห้าสิบคน

การลงมติให้ถือเสียงข้างมากของที่ประชุม ในกรณีที่มีเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ ๕๔ ให้หัวหน้าพรรคการเมืองเป็นประธานในที่ประชุมใหญ่ ถ้าหัวหน้าพรรคไม่มาประชุมให้รองหัวหน้าพรรคการเมืองลำดับต้นทำหน้าที่แทน ถ้ารองหัวหน้าพรรคการเมืองไม่มาประชุมให้ที่ประชุมใหญ่เลือกกรรมการบริหารพรรคการเมืองคนใดคนหนึ่งเป็นประธาน และให้เลขาธิการพรรคการเมืองเป็นเลขานุการที่ประชุม แต่ถ้าเลขาธิการพรรคไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้ที่ประชุมใหญ่เลือกกรรมการบริหารพรรคคนใดคนหนึ่งทำหน้าที่แทน

ข้อ ๕๕ การดำเนินการดังต่อไปนี้ให้กระทำโดยที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมือง

- (๑) การแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำประกาศอุดมการณ์ทางการเมืองของพรรคการเมืองหรือนโยบายของพรรคการเมือง
- (๒) การแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคการเมือง

(๓) การเลือกตั้งหัวหน้าพรรคการเมือง เลขานุการพรรคการเมือง เหนรัญญิพรรคการเมือง นายทะเบียนสมาชิกพรรคการเมือง และกรรมการบริหารอื่นของพรรคการเมือง

(๔) การเลือกตั้งคณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมือง

(๕) ให้ความเห็นชอบรายงานการเงินและการดำเนินกิจการของพรรคการเมือง ที่ได้ดำเนินการ ไปในรอบปีที่ผ่านมา

(๖) กิจการที่เสนอโดยคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองหรือหัวหน้าสาขาพรรคการเมือง

(๗) กิจการอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง กฎหมาย หรือข้อบังคับพรรคการเมือง

การลงมติในที่ประชุมใหญ่ให้กระทำโดยเปิดเผย แต่การลงมติเลือกบุคคลตาม (๓) และ (๔) ให้ลงคะแนนลับ

ข้อ ๕๖ คำบอกกล่าวเรียกประชุมใหญ่ทุกคราวให้หัวหน้าพรรคการเมืองแจ้งกำหนดการประชุม ให้ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน โดยให้ระบุวัน เวลา สถานที่ และระเบียบวาระการประชุมด้วย

ส่วนที่ ๒

การประชุมใหญ่สาขาพรรคการเมือง

ข้อ ๕๗ คณะกรรมการสาขาพรรคการเมืองต้องจัดให้มีการประชุมใหญ่สามัญสาขาพรรคการเมือง อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

ข้อ ๕๘ องค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่สาขาพรรคการเมือง ประกอบด้วย

(๑) กรรมการสาขาพรรคไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการสาขาพรรคการเมืองทั้งหมด

(๒) สมาชิกสาขาพรรคการเมือง

ข้อ ๕๙ องค์ประชุมใหญ่ของสาขาพรรคการเมืองตามข้อ ๕๗ ต้องมีรวมกันทั้งหมด ไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน

การลงมติให้ถือเสียงข้างมากของสมาชิกที่มาร่วมประชุม กรณีที่มีเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ ๖๐ ให้หัวหน้าสาขาพรรคการเมืองเป็นประธานในที่ประชุมสาขาพรรคการเมือง ถ้าหัวหน้าสาขาพรรคการเมืองไม่มาประชุมให้รองหัวหน้าสาขาพรรคการเมืองทำหน้าที่แทน

ถ้ารองหัวหน้าพรรคการเมืองไม่มาหรือไม่อยู่ในที่ประชุมให้คณะกรรมการสาขาพรรคการเมืองที่มาประชุมเลือกกรรมการคนใดคนหนึ่งเป็นประธานที่ประชุมและให้เลขานุการสาขาพรรคการเมืองทำหน้าที่เป็นเลขานุการในที่ประชุม

ข้อ ๖๑ กิจการดังต่อไปนี้ให้กระทำโดยที่ประชุมใหญ่สาขาพรรคการเมือง

(๑) กิจการตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองหรือกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือตามประกาศของคณะกรรมการเลือกตั้ง

(๒) การเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคการเมือง หรือการเปลี่ยนแปลงกรรมการสาขาพรรคการเมือง

ข้อ ๖๒ คำบอกกล่าวเรียกประชุมใหญ่สาขาพรรคทุกคราว ให้หัวหน้าสาขาพรรคการเมืองแจ้งกำหนดการประชุมให้สมาชิกพรรคการเมืองซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบของสาขาพรรคการเมืองนั้นทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน โดยให้ระบุ วัน เวลา และสถานที่ประชุม และระเบียบวาระการประชุมด้วย

ส่วนที่ ๓

การประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง

ข้อ ๖๓ การประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง ต้องมีกรรมการบริหารพรรคการเมืองมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองที่มีอยู่ในขณะนั้น จึงจะเป็นองค์ประชุม ให้หัวหน้าพรรคการเมืองเป็นประธานที่ประชุม ถ้าหัวหน้าพรรคการเมืองไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองหัวหน้าพรรคการเมืองคนใดคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นประธานที่ประชุมแทน ถ้าไม่มีรองหัวหน้าพรรคการเมืองมีแต่ไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมคัดเลือกกรรมการบริหารคนใดคนหนึ่งทำหน้าที่แทน และให้เลขาธิการพรรคการเมืองเป็นเลขานุการในที่ประชุม แต่ถ้าเลขาธิการพรรคการเมืองไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ก็ให้รองเลขาธิการพรรคการเมืองคนใดคนหนึ่งทำหน้าที่แทน

ข้อ ๖๔ มติของที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคให้ถือเสียงข้างมาก

ส่วนที่ ๔

การประชุมคณะกรรมการสาขาพรรคการเมือง

ข้อ ๖๕ การประชุมคณะกรรมการสาขาพรรคการเมือง ต้องมีกรรมการสาขาพรรคการเมืองมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนคณะกรรมการสาขาพรรคการเมืองที่มีอยู่ในขณะนั้น จึงจะเป็นองค์ประชุม

โดยให้หัวหน้าสาขาพรรคการเมืองเป็นประธานในที่ประชุม หากหัวหน้าสาขาพรรคการเมืองไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองหัวหน้าสาขาพรรคการเมืองทำหน้าที่เป็นประธานที่ประชุมแทน และให้เลขานุการสาขาพรรคการเมืองเป็นเลขานุการในที่ประชุม ถ้าเลขานุการสาขาพรรคการเมืองไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองเลขานุการสาขาพรรคการเมืองคนใดคนหนึ่งทำหน้าที่แทน

ข้อ ๖๖ มติของที่ประชุมคณะกรรมการสาขาพรรคการเมืองให้ถือเสียงข้างมาก

หมวด ๗

สมาชิกพรรคการเมือง

ข้อ ๖๗ สมาชิกพรรคการเมืองต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด ในกรณีเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติ ต้องได้สัญชาติไทย มาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปี
- (๓) ไม่เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามมาตรา ๙๘ (๑) (๒) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๔) (๑๖) (๑๗) หรือ (๑๘) ของรัฐธรรมนูญ
- (๔) ไม่เป็นสมาชิกของพรรคการเมืองอื่นหรือผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมืองอื่นหรือผู้แจ้งการเตรียมการจัดตั้งพรรคการเมือง

ข้อ ๖๘ การสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองให้ยื่นใบสมัครตามแบบพิมพ์ของพรรคการเมืองด้วยตนเอง พร้อมด้วยเอกสารประกอบตามที่พรรคการเมืองกำหนด

ข้อ ๖๙ วิธีการสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองให้ยื่นใบสมัครตามแบบพิมพ์ของพรรคการเมืองด้วยตนเองพร้อมด้วยเอกสารประกอบ หรือวิธีการสมัครทาง และให้ออกใบเสร็จรับเงินตามที่คณะกรรมการเลือกตั้งกำหนด

สมาชิกภาพของสมาชิกพรรคการเมืองเริ่มตั้งแต่ได้ชำระค่าบำรุงพรรคการเมือง

ข้อ ๗๐ สมาชิกภาพของสมาชิกพรรคการเมืองสิ้นสุดลง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๖๖ เว้นแต่เป็นกรณีมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙๖ (๑) ของรัฐธรรมนูญ และเป็นการบวชตามประเพณีนิยม แต่ในระหว่างมีลักษณะต้องห้ามดังกล่าวจะใช้สิทธิในฐานะสมาชิกพรรคมิได้

(๔) ไม่ชำระค่าบำรุงพรรคการเมืองเป็นเวลาสองปีติดต่อกัน

(๕) พรรคการเมืองมีมติให้ออกเพราะกระทำผิดวินัยหรือจรรยาบรรณอย่างร้ายแรง หรือมีเหตุร้ายแรงอื่น

(๖) พรรคการเมืองสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมือง หรือยุบพรรคการเมือง

การลาออกจากสมาชิกพรรคการเมืองตามวรรคหนึ่ง (๒) ให้ถือว่าสมบูรณ์เมื่อได้ยื่นใบลาออก ต่อนายทะเบียนสมาชิกพรรคการเมืองหรือนายทะเบียนพรรคการเมือง

การสิ้นสุดของสมาชิกภาพตามวรรคหนึ่ง (๕) หากสมาชิกผู้นั้นดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มติของพรรคการเมืองต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของที่ประชุมร่วมของคณะกรรมการบริหาร พรรคการเมืองและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรคการเมือง

การสิ้นสุดของสมาชิกภาพตามวรรคหนึ่ง (๓) (๔) และ (๕) ให้แจ้งสมาชิกผู้นั้นทราบโดยเร็ว ข้อ ๗๑ สมาชิกพรรคการเมืองมีสิทธิต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ต่อพรรคการเมือง

(๒) ได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งในนามของพรรค

(๓) ได้รับเลือกตั้งหรือแต่งตั้งเป็นผู้ปฏิบัติงาน คณะทำงานหรือคณะกรรมการ สาขาพรรคการเมือง ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด หรืออนุกรรมการในคณะต่าง ๆ หรือกรรมการบริหารพรรค ตลอดจนที่ปรึกษา พรรคการเมือง

(๔) อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคจะพิจารณาเป็นแต่ละกรณีไป

ข้อ ๗๒ สมาชิกพรรคการเมืองมีหน้าที่และความรับผิดชอบต่อพรรคการเมือง ดังต่อไปนี้

(๑) ร่วมรับผิดชอบต่อเสถียรภาพของพรรค และให้ความร่วมมือในกิจกรรมของพรรคด้วยจิตสำนึก ในอุดมคติของพรรคในฐานะเป็นเจ้าของพรรคร่วมกัน

(๒) สนับสนุนสมาชิกพรรคผู้ที่พรรคได้พิจารณาส่งลงสมัครรับเลือกตั้งในทุกระดับ และให้ความร่วมมือในการดำเนินงานของพรรคด้วยความเต็มใจ และบริสุทธิ์ใจเพื่อความก้าวหน้าของพรรค

(๓) ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบข้อบังคับของพรรคอย่างเคร่งครัด ให้การสนับสนุนนโยบายและมติของพรรคอย่างจริงจัง

(๔) ร่วมกิจกรรมทางการเมืองของพรรคด้วยความเต็มใจและเต็มความสามารถ

ข้อ ๗๓ ความรับผิดชอบของพรรคการเมืองต่อสมาชิกพรรคการเมือง ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการทางการเมืองอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพื่อให้พรรคได้ก้าวไปสู่การมีบทบาททางการเมืองและเข้าสู่การบริหารประเทศตามนโยบายของพรรคเพื่อบรรลุเป้าหมายตามอุดมการณ์

(๒) ส่งเสริมสถานภาพของสมาชิก ให้มีสมรรถภาพต่อการดำรงชีวิตของตนเอง และครอบครัวและจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์เพื่อสมานสามัคคีระหว่างมวลสมาชิกทั่วประเทศ

(๓) ให้สวัสดิการคุ้มครองจากอิทธิพล อำนาจมืด และส่งเสริมอาชีพให้กับมวลสมาชิก

(๔) ให้ความสำคัญแก่มวลสมาชิกพรรคทุกท่านอย่างเต็มรูปแบบ โดยให้ถือว่าสมาชิกพรรคการเมือง เป็นบุคคลสำคัญและเป็นองค์หลักของพรรค

หมวด ๘

มาตรฐานทางจริยธรรมของสมาชิกพรรคการเมือง

และกรรมการบริหารพรรคการเมือง

ส่วนที่ ๑

มาตรฐานทางจริยธรรมอันเป็นอุดมการณ์

ข้อ ๗๔ ต้องยึดมั่นและธำรงไว้ ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ข้อ ๗๕ ต้องพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ เอกราช อธิปไตย บูรณภาพแห่งอาณาเขต และเขตที่ประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตย เกียรติภูมิและผลประโยชน์ของชาติ ความมั่นคงของรัฐและความสงบเรียบร้อยของประชาชน

ข้อ ๗๖ ต้องถือผลประโยชน์ของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตน

ข้อ ๗๗ ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ไม่แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบเพื่อตนเองหรือผู้อื่น หรือมีพฤติการณ์ที่รู้เห็นหรือยินยอมให้ผู้อื่นใช้ตำแหน่งหน้าที่ของตนแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ

ข้อ ๗๘ ต้องไม่ขอ ไม่เรียก ไม่รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดในประการที่อาจทำให้กระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติหน้าที่

ข้อ ๗๙ ต้องไม่รับของขวัญของกำนัล ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด เว้นแต่เป็นการรับจากการให้โดยธรรมจรรยา และการรับที่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับให้รับได้

ส่วนที่ ๒

มาตรฐานทางจริยธรรมอันเป็นค่านิยมหลัก

ข้อ ๘๐ ไม่กระทำการอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม ทั้งนี้ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

ข้อ ๘๑ ยึดมั่นหลักนิติธรรม และประพฤติตนอยู่ในกรอบศีลธรรมอันดีของประชาชน

ข้อ ๘๒ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความยุติธรรม เป็นอิสระ เป็นกลาง และปราศจากอคติโดยไม่หวั่นไหว ต่ออิทธิพล กระแสสังคม หรือแรงกดดันอันมิชอบด้วยกฎหมาย โดยคำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ทั้งนี้ ตามความเหมาะสมแห่งสถานภาพ

ข้อ ๘๓ รักษาไว้ซึ่งความลับในการประชุม การพิจารณาวินิจฉัย รวมทั้งเคารพต่อมติของที่ประชุมฝ่ายข้างมาก และเหตุผลของทุกฝ่ายอย่างเคร่งครัด

ข้อ ๘๔ ให้ข้อมูลข่าวสารตามข้อเท็จจริงแก่ประชาชนหรือสื่อมวลชนอันอยู่ในความรับผิดชอบของตนถูกต้องครบถ้วนและไม่บิดเบือน

ข้อ ๘๕ ไม่ให้คำปรึกษาแก่บุคคลภายนอก หรือแสดงความคิดเห็น หรือข้อมูลต่อสื่อสาธารณะหรือสาธารณชนในเรื่องที่อยู่ในระหว่างการพิจารณา อันอาจก่อให้เกิดความเสียหายหรือเสียความเป็นธรรมแก่การปฏิบัติหน้าที่ เว้นแต่เป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายขององค์กร

ข้อ ๘๖ ไม่กระทำการใดที่ก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อเกียรติศักดิ์ของการดำรงตำแหน่ง

ข้อ ๘๗ ไม่ปล่อยปละละเลยหรือยินยอมให้บุคคลในครอบครัวหรือบุคคลที่อยู่ในกำกับดูแล หรือความรับผิดชอบของตน เรียก รับหรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากคู่กรณี หรือจากบุคคลอื่นใดในประการที่อาจทำให้กระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติหน้าที่ของตน

ข้อ ๘๘ ไม่คบหาสมาคมกับคู่อริ ผู้ประพฤติดีกกฎหมาย ผู้มีอิทธิพล หรือผู้มีความประพฤติ หรือผู้มีชื่อเสียงในทางเสื่อมเสียอันอาจกระทบกระเทือนต่อความเชื่อถือศรัทธาของประชาชน ในการปฏิบัติหน้าที่

ข้อ ๘๙ ไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ จนเป็นเหตุทำให้ ผู้ถูกกระทำได้รับความเดือดร้อนเสียหายหรือกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ โดยผู้ถูกกระทำอยู่ในภาวะ จำต้องยอมรับ ในการกระทำนั้นไม่นำความสัมพันธ์ทางเพศที่ตนมีต่อบุคคลใดมาเป็นเหตุหรือมีอิทธิพลครอบงำ ให้ใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติหน้าที่อันเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลใด

ส่วนที่ ๓

จริยธรรมทั่วไป

ข้อ ๙๐ ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มกำลังความสามารถ และยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรม โปร่งใสและตรวจสอบได้ และปฏิบัติตามกฎหมาย โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของชาติและความผาสุก ของประชาชนโดยรวม

ข้อ ๙๑ ดูแลรักษาและใช้ทรัพย์สินของพรรคการเมืองอย่างประหยัด คุ่มค่า โดยระมัดระวัง มิให้เสียหาย หรือสิ้นเปลืองโดยไม่จำเป็น

ข้อ ๙๒ รักษาความลับของพรรคการเมือง และระเบียบแบบแผนของพรรคการเมือง

ข้อ ๙๓ ดำเนินการอื่นให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และระบบคุณธรรม รวมทั้ง ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดความสามัคคี ในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ส่วนรวม

ส่วนที่ ๔

การฝ่าฝืนและไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม

ข้อ ๙๔ การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมในส่วนที่ ๑ ให้ถือว่า มีลักษณะร้ายแรง การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมในส่วนที่ ๒ และส่วนที่ ๓ จะถือว่า มีลักษณะร้ายแรง หรือไม่ ให้พิจารณาถึงพฤติกรรมการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติ เจตนาและความร้ายแรงของความเสียหาย ที่เกิดจากการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติ นั้น

ข้อ ๙๕ การดำเนินการแก่บุคคลใดว่ากระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมนี้ ให้เป็นไปตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ กฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการนั้น

หมวด ๙

หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกสมาชิกพรรคการเมืองเพื่อส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้ง
เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและแบบบัญชีรายชื่อและการคัดเลือก
บุคคลซึ่งพรรคการเมืองเห็นสมควรจะเสนอให้ได้รับพิจารณาแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี

ส่วนที่ ๑

คณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ข้อ ๙๖ เมื่อมีกรณีต้องสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้ง พรรคการเมืองต้องจัดให้มีคณะกรรมการ
สรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ข้อ ๙๗ ให้มีกรรมการคณะหนึ่งเป็นคณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งมีจำนวนสิบเอ็ดคน
ประกอบด้วย

- (๑) กรรมการบริหารพรรคการเมืองจำนวนสี่คน
- (๒) หัวหน้าสาขาพรรคการเมืองซึ่งมาจากภาคละหนึ่งสาขา
- (๓) ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดจำนวนสามคน

ข้อ ๙๘ การเลือกตั้งคณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งให้ดำเนินการในที่ประชุมใหญ่
พรรคการเมืองโดยการลงคะแนนลับ

ส่วนที่ ๒

หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกสมาชิกพรรคการเมือง

เพื่อส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง

ข้อ ๙๙ พรรคการเมืองซึ่งประสงค์จะส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
แบบแบ่งเขตเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งใด ต้องมีสาขาพรรคการเมืองหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด
ที่มีเขตพื้นที่รับผิดชอบ ในเขตเลือกตั้งนั้น

การส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งใด
ให้พรรคการเมืองส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งจากผู้ซึ่งได้รับเลือกจากสาขาพรรคการเมืองหรือตัวแทนพรรคการเมือง
ประจำจังหวัดที่มีเขตพื้นที่รับผิดชอบในเขตเลือกตั้งนั้นเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ข้อ ๑๐๐ การสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งให้ดำเนินการตามวิธีการ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้คณะกรรมการสรรหากำหนดวัน เวลา และสถานที่ในการสมัครเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งและประกาศให้สมาชิกพรรคการเมืองทราบเป็นการทั่วไป

(๒) เมื่อพ้นกำหนดเวลารับสมัครตาม (๑) ให้คณะกรรมการสรรหาตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัคร ในแต่ละเขตเลือกตั้ง แล้วส่งรายชื่อผู้สมัครให้สาขาพรรคการเมืองหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดที่มีพื้นที่รับผิดชอบในเขตเลือกตั้งนั้น

(๓) เมื่อสาขาพรรคการเมืองหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดได้รับรายชื่อผู้สมัครจากคณะกรรมการสรรหาแล้ว ให้หัวหน้าสาขาพรรคการเมืองหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดจัดการประชุมสมาชิกพรรคการเมืองเพื่อลงคะแนนเลือกผู้สมัครตามรายชื่อที่คณะกรรมการสรรหาส่งมา

(๔) การประชุมสาขาพรรคการเมืองต้องมีสมาชิกพรรคการเมืองมาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน หรือการประชุมตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่าห้าสิบคน โดยในการลงคะแนนให้สมาชิกมีสิทธิลงคะแนนเลือกได้หนึ่งคน และเมื่อลงคะแนนเลือกเสร็จสิ้นแล้ว ให้นำคะแนนและประกาศผลการนับคะแนนของสาขาพรรคการเมืองหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดในเขตเลือกตั้งนั้น แล้วรายงาน รายชื่อผู้สมัครซึ่งได้รับคะแนนลำดับสูงสุดสองลำดับแรกให้คณะกรรมการสรรหาโดยเร็ว ในกรณีที่ผู้มีคะแนนเท่ากันมากกว่าจำนวนดังกล่าว ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการสรรหาในการจัดเรียงลำดับ

(๕) ให้คณะกรรมการสรรหาส่งรายชื่อผู้สมัครซึ่งได้รับคะแนนของแต่ละเขตเลือกตั้งให้คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองพิจารณาให้ความเห็นชอบ โดยพิจารณาจากผู้มีคะแนนสูงสุดของแต่ละเขตเลือกตั้ง หากคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองไม่เห็นชอบ ให้แสดงผลและให้พิจารณาผู้สมัครซึ่งได้คะแนนในลำดับถัดไปเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้ง ในกรณีที่คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองไม่เห็นชอบกับรายชื่อที่สาขาพรรคการเมืองหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดส่งมาทั้งหมดให้คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองและคณะกรรมการสรรหาประชุมร่วมกัน หากที่ประชุมร่วมกันมีมติเห็นชอบกับรายชื่อผู้สมัครผู้ใด ให้เสนอรายชื่อผู้นั้นเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้ง

แต่ถ้าที่ประชุมร่วมกันมีมติไม่เห็นชอบกับรายชื่อผู้สมัครที่สาขาพรรคการเมืองหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดส่งมาทั้งหมด ให้คณะกรรมการสรรหาแจ้งเหตุผลให้หัวหน้าสาขาพรรคการเมืองหรือตัวแทนพรรคการเมือง ประจำจังหวัดในเขตเลือกตั้งนั้นทราบ และให้ดำเนินการตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔) จนกว่าจะได้ผู้สมัครรับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้น

ส่วนที่ ๓

หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกสมาชิกพรรคการเมือง

เพื่อส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ

ข้อ ๑๐๑ การส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อให้พรรคการเมืองจัดทำบัญชีรายชื่อเพื่อส่งให้สาขาพรรคการเมืองหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดโดยให้คำนึงถึงผู้สมัครรับเลือกตั้งจากภูมิภาคต่าง ๆ และความเท่าเทียมกันระหว่างชายและหญิงด้วย

ข้อ ๑๐๒ การสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อให้ดำเนินการตามวิธีการ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้คณะกรรมการสรรหากำหนดวัน เวลา และสถานที่ในการเสนอรายชื่อบุคคลเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้ง และมีหนังสือแจ้งไปยังคณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง หัวหน้าสาขาพรรคการเมือง ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด และประกาศให้สมาชิกทราบเป็นการทั่วไป

(๒) เมื่อพ้นกำหนดเวลาเสนอรายชื่อจากกรรมการบริหารพรรคการเมือง หัวหน้าสาขาพรรคการเมือง และตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดตาม (๑) ให้คณะกรรมการสรรหาตรวจสอบคุณสมบัติและจัดทำบัญชีรายชื่อไม่เกินหนึ่งร้อยห้าสิบลายชื่อ โดยคำนึงถึงผู้สมัครรับเลือกตั้งจากภูมิภาคต่าง ๆ และความเท่าเทียมกันระหว่าง ชายและหญิง แล้วส่งบัญชีรายชื่อดังกล่าวไปยังสาขาพรรคการเมืองหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

(๓) ให้หัวหน้าสาขาพรรคการเมืองหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดจัดการประชุมเพื่อให้สมาชิกลงคะแนนเลือกบุคคลในบัญชีรายชื่อตาม (๒) โดยให้สมาชิกลงคะแนนเลือกได้คนละไม่เกินสิบห้ารายชื่อ โดยการประชุมสาขาพรรคการเมืองต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคนหรือการประชุมตัวแทน พรรคการเมืองประจำจังหวัดต้องมีสมาชิก

มาประชุมไม่น้อยกว่าห้าสิบคน เมื่อลงคะแนนเลือกเสร็จสิ้นแล้วให้หัวหน้าสาขาพรรคการเมืองหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดประกาศผลการนับคะแนนของสาขาพรรคการเมืองหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดนั้นแล้วรายงานไปยังคณะกรรมการสรรหาโดยเร็ว

(๔) ให้คณะกรรมการสรรหาจัดทำบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้ง โดยเรียงลำดับตามผลรวมของคะแนนที่ได้รับจากสาขาพรรคการเมืองหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดตาม (๓) ในกรณีที่หัวหน้าพรรคการเมืองประสงค์จะเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อให้หัวหน้าพรรคการเมืองอยู่ในบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งลำดับที่หนึ่งและให้เรียงลำดับรายชื่อตามผลคะแนนดังกล่าวในลำดับถัดไปจนครบจำนวน ในกรณีที่คะแนนของบุคคลตามบัญชีรายชื่อเท่ากันให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการสรรหาในการจัดเรียงลำดับ

(๕) ให้คณะกรรมการสรรหาส่งบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งตาม (๔) ให้คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองพิจารณาให้ความเห็นชอบ หากคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองไม่เห็นชอบให้ดำเนินการตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔) จนกว่าจะได้บัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้ง

เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสมาชิก ในกรณีที่สมาชิกผู้ใดมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ยังมิได้มีการจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดให้ถือว่าสมาชิกผู้นั้น เป็นสมาชิกซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเลือกตั้งของสาขาพรรคการเมืองหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด ที่มีเขตเลือกตั้งใกล้เคียงตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองกำหนด

ส่วนที่ ๔

ข้อยกเว้นในการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ข้อ ๑๐๓ ในการเลือกตั้งทั่วไป การส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง และแบบรายชื่อ ให้ดำเนินการสรรหาตามวิธีการที่กำหนดในข้อ ๑๐๐ และข้อ ๑๐๒ เว้นแต่กรณีที่มีการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งสำหรับการเลือกตั้งแทนการเลือกตั้ง ที่เป็นโมฆะ หรือการเลือกตั้งใหม่ในกรณีที่ไม่มีผู้ใดได้รับเลือกตั้งหรือกรณีผู้สมัครตายก่อนปิดการรับสมัครรับเลือกตั้งให้คณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งและคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองเป็นผู้พิจารณาร่วมกัน

ส่วนที่ ๕

การคัดเลือกบุคคลซึ่งพรรคการเมืองเห็นสมควรจะเสนอ

ให้ได้รับพิจารณาแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี

ข้อ ๑๐๔ ในการเลือกตั้งทั่วไป ให้พรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งแจ้งรายชื่อบุคคลซึ่งพรรคการเมืองนั้นมีมติว่าจะเสนอให้สภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีไม่เกินสามรายชื่อต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งก่อนปิดการรับสมัครเลือกตั้ง

พรรคการเมืองจะไม่เสนอรายชื่อบุคคลตามวรรคหนึ่งก็ได้

ข้อ ๑๐๕ การเสนอชื่อบุคคลตามข้อ ๑๐๓ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) ต้องมีหนังสือยินยอมของบุคคลซึ่งได้รับการเสนอชื่อโดยมีรายละเอียดตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

(๒) ผู้ได้รับการเสนอชื่อต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามที่จะเป็นรัฐมนตรีตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด และไม่เคยทำหนังสือยินยอมตาม (๑) ให้พรรคการเมืองอื่นในการเลือกตั้งคราวนั้น การเสนอชื่อบุคคลใดที่มีได้เป็นไปตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าไม่มีการเสนอชื่อบุคคลนั้น

หมวด ๑๐

หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกบุคคลดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ข้อ ๑๐๖ กรณีที่จะมีการแต่งตั้งบุคคลเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ให้พรรคประกาศให้สมาชิกทราบเป็นการทั่วไปเพื่อเชิญชวนให้กรรมการบริหารพรรค กรรมการสาขาพรรค ตัวแทนพรรคประจำจังหวัดและสมาชิกพรรค เสนอชื่อบุคคลที่เห็นสมควรจะเสนอให้ได้รับการพิจารณาแต่งตั้งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองคณะกรรมการบริหารพรรคภายในระยะเวลาที่กำหนด และให้คณะกรรมการบริหารพรรคพิจารณาคัดเลือกบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายกำหนด และเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ ซื่อสัตย์ สุจริต และมีคุณธรรม จริยธรรม จากรายชื่อบุคคลที่กรรมการบริหารพรรค กรรมการสาขาพรรค ตัวแทนพรรคประจำจังหวัด หรือสมาชิกพรรคการเมือง เสนอมาเพื่อแต่งตั้งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

หมวด ๑๑

การบริหารการเงินและทรัพย์สิน และการจัดทำบัญชีของพรรคการเมือง

สาขาพรรคการเมือง และตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

ข้อ ๑๐๗ ให้คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองมีหน้าที่บริหารการเงิน ทรัพย์สิน และประโยชน์อื่นใดของพรรคการเมืองและสาขาพรรคการเมือง ตลอดจนจัดให้มีการทำบัญชีให้ถูกต้องตามความเป็นจริง

ให้หัวหน้าสาขาพรรคการเมืองและตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด จัดให้มีบัญชีรับและจ่ายเงินของสาขาพรรคการเมืองหรือที่ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดได้รับหรือจ่าย โดยบันทึกบัญชีให้แล้วเสร็จ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รายการนั้นเกิดขึ้น และสรุปรายงานให้พรรคการเมืองทราบเป็นประจำทุกสิ้นเดือน และปิดประกาศไว้ ณ สำนักงานสาขาพรรคหรือที่ทำการตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

ให้หัวหน้าสาขาพรรคการเมืองและตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด จัดให้มีการทำบัญชีรายชื่อพร้อมที่อยู่ของสมาชิกที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตจังหวัด ซึ่งเป็นที่ตั้งของสาขาพรรคการเมืองหรือในเขตจังหวัดที่ตนเป็นตัวแทน และปิดประกาศไว้ ณ สำนักงานสาขาพรรคหรือที่ทำการตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

ข้อ ๑๐๘ การลงรายการบัญชีของพรรคการเมืองต้องมีเอกสารประกอบการลงบัญชีที่ถูกต้องครบถ้วน โดยต้องจัดทำภายในระยะเวลา ดังนี้

(๑) การลงบัญชีรายวันแสดงรายได้หรือรายรับและแสดงค่าใช้จ่ายหรือรายจ่าย และบัญชีแสดงรายรับจากการบริจาค ต้องลงรายการให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่รายการนั้นเกิดขึ้น

(๒) บัญชีแยกประเภทและบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ต้องลงรายการให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันสิ้นเดือนของเดือนที่รายการนั้นเกิดขึ้น

หมวด ๑๒

รายได้ของพรรคการเมือง และอัตราค่าธรรมเนียม และค่าบำรุงพรรคการเมือง

ข้อ ๑๐๙ พรรคการเมืองอาจมีรายได้ ดังต่อไปนี้

(๑) เงินทุนประเดิมของพรรคการเมือง

(๒) เงินค่าธรรมเนียมและค่าบำรุงพรรคการเมือง

- (๓) เงินที่ได้จากการจำหน่ายสินค้าหรือบริการของพรรคการเมือง
- (๔) เงิน ทรัพย์สิน และประโยชน์อื่นใดที่ได้จากการจัดกิจกรรมระดมทุนของพรรคการเมือง
- (๕) เงิน ทรัพย์สิน และประโยชน์อื่นใดที่ได้จากการรับบริจาค
- (๖) เงินอุดหนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง
- (๗) ดอกผลของเงินและรายได้จากทรัพย์สินของพรรค

ส่วนที่ ๑

การหารายได้จากการจำหน่ายสินค้า

ข้อ ๑๑๐ การจำหน่ายสินค้าหรือบริการต้องไม่มุ่งแสวงหาผลกำไรมาแบ่งปันกันในทางธุรกิจ โดยราคาหรือค่าตอบแทนจากการจำหน่ายสินค้าหรือการให้บริการจะต้องคำนึงถึงราคาตามปกติในท้องที่นั้น

ข้อ ๑๑๑ สถานที่จำหน่ายสินค้าหรือบริการ ได้แก่ ที่ตั้งสำนักงานใหญ่พรรคการเมือง ที่ตั้งสำนักงาน สาขาพรรคการเมือง บริเวณสถานที่จัดกิจกรรมระดมทุน บริเวณสถานที่จัดประชุมใหญ่ ประจำปีของพรรคการเมืองสาขาพรรคการเมือง หรือสถานที่ทำการตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

ข้อ ๑๑๒ เมื่อพรรคการเมืองดำเนินการจำหน่ายสินค้าหรือบริการ ให้หัวหน้าพรรคการเมือง จัดทำทะเบียนสินค้าหรือบริการ ซึ่งประกอบด้วย รายการ จำนวนเงิน หรือมูลค่าของสินค้า หรืออัตราค่าบริการแต่ละประเภทให้ครบถ้วนและถูกต้อง

ข้อ ๑๑๓ การจำหน่ายสินค้าหรือบริการ ให้บันทึกบัญชีรายวันแสดงรายได้หรือรายรับ และให้แสดงในงบการเงินประจำปีของพรรคการเมืองให้ครบถ้วนและถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด

ข้อ ๑๑๔ การจำหน่ายสินค้าหรือบริการต้องไม่กระทำในช่วงเก้าสิบวันก่อนวันครบอายุของสภาผู้แทนราษฎรจนถึงวันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในกรณีการเลือกตั้งทั่วไปอันเนื่องมาจากครบอายุของสภาผู้แทนราษฎร และต้องไม่กระทำในช่วงที่มีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจนถึงวันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และในกรณีที่เป็นการเลือกตั้งอันเนื่องมาจากเหตุอื่น นอกจากการครบอายุของสภาผู้แทนราษฎร

ส่วนที่ ๒

การจัดกิจกรรมระดมทุน

ข้อ ๑๑๕ การจัดกิจกรรมระดมทุนของพรรคการเมืองต้องกระทำโดยเปิดเผย และแสดงวัตถุประสงค์ว่าเป็นการระดมทุนของพรรคการเมืองอย่างชัดเจน

ข้อ ๑๑๖ สถานที่จัดกิจกรรมระดมทุน ได้แก่ ที่ตั้งสำนักงานใหญ่พรรคการเมือง ที่ตั้งสำนักงาน สาขาพรรคการเมือง บริเวณสถานที่จัดประชุมใหญ่ประจำปีของพรรคการเมือง สาขาพรรคการเมือง สถานที่ทำการ ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด หรือสถานที่ที่พรรคการเมืองเห็นสมควร

ข้อ ๑๑๗ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่จัดกิจกรรมระดมทุนสิ้นสุดลง ให้หัวหน้าพรรคการเมือง จัดทำรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมระดมทุน และจำนวนเงินที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมระดมทุน และให้หัวหน้าพรรคการเมืองประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป พร้อมทั้งแจ้งให้นายทะเบียนทราบด้วย

ข้อ ๑๑๘ การจัดกิจกรรมระดมทุนให้บันทึกบัญชีรายวันแสดงรายได้หรือรายรับและนำไปแสดง ในงบการเงินประจำปีของพรรคการเมืองให้ครบถ้วนและถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด

ข้อ ๑๑๙ การจัดกิจกรรมระดมทุนต้องไม่กระทำในช่วงเก้าสิบวันก่อนวันครบอายุ ของสภาผู้แทนราษฎรจนถึงวันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในกรณีการเลือกตั้งทั่วไปอันเนื่องมาจาก ครบอายุของสภาผู้แทนราษฎรและต้องไม่กระทำในช่วงที่มีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจนถึงวันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และในกรณีที่เป็นการเลือกตั้ง อันเนื่องมาจากเหตุอื่นนอกจากการครบอายุของสภาผู้แทนราษฎร

ส่วนที่ ๓

การรับบริจาคของพรรคการเมือง

ข้อ ๑๒๐ ให้หัวหน้าพรรคการเมืองและเหรัญญิกพรรคการเมืองเปิดบัญชีกับธนาคารพาณิชย์ โดยระบุชื่อเจ้าของบัญชีในนามของพรรคการเมืองนั้น และให้หัวหน้าพรรคการเมืองแจ้งหมายเลขบัญชี ของบัญชีเงินฝากและจำนวนเงินที่เปิดบัญชีของทุกบัญชีให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายในเจ็ดวัน นับแต่วันที่เปิดบัญชีดังกล่าว

ข้อ ๑๒๑ กรณีรับบริจาคเป็นเงินสดให้หัวหน้าพรรคการเมืองและเหรัญญิกพรรคการเมืองนำเงินฝาก ไว้ในบัญชีธนาคารพาณิชย์ตามข้อ ๑๒๐ ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับบริจาค หากการรับบริจาคเป็นตัวแลกเงิน หรือเช็คจะต้องไม่ถูกปฏิเสธการจ่ายเงินจึงถือว่าเป็นการบริจาคแก่พรรคการเมือง

ข้อ ๑๒๒ เมื่อมีการบริจาคให้ผู้รับบริจาคจัดทำบันทึกการรับบริจาคให้แล้วเสร็จภายในสามวัน นับแต่วันที่ได้รับบริจาคและให้จัดส่งบันทึกการรับบริจาคพร้อมเงิน ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด ให้แก่พรรคการเมืองภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับบริจาค

ถ้าหากทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดมีอายุนำส่งแก่พรรคการเมืองได้ ให้ผู้รับบริจาคแจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับการรับบริจacksonนั้นให้พรรคการเมืองทราบ

ข้อ ๑๒๓ เมื่อพรรคการเมืองได้รับหลักฐานตามข้อ ๑๒๒ ให้ออกใบเสร็จรับเงิน หรือหลักฐานการรับบริจาคทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดภายในวันที่ได้รับบริจาคแล้วจัดส่งใบเสร็จรับเงิน หรือหลักฐานการรับบริจาคให้แก่ผู้บริจาคภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ออกหลักฐานนั้น

ข้อ ๑๒๔ ให้พรรคการเมืองบันทึกการรับบริจาคไว้ในบัญชีแสดงรายรับจากการบริจาค ของพรรคการเมืองให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่เกิดรายการ โดยอย่างน้อยต้องมีรายการ ดังนี้

- (๑) ชื่อ ที่อยู่ของพรรคการเมือง
- (๒) ชื่อตัว ชื่อสกุล และที่อยู่ของผู้บริจาค
- (๓) ชื่อตัว ชื่อสกุล และตำแหน่งผู้รับบริจาค
- (๔) วัน เดือน ปีที่รับบริจาค
- (๕) รายละเอียดการรับบริจาค
- (๖) จำนวนเงินหรือมูลค่าทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด
- (๗) เอกสารอ้างอิง
- (๘) ลายมือชื่อหัวหน้าพรรคการเมือง และเหรัญญิกพรรคการเมือง

ข้อ ๑๒๕ ให้หัวหน้าพรรคการเมืองประกาศบัญชีรายชื่อผู้บริจาค จำนวนเงิน รายการทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่ได้รับบริจาคที่มีมูลค่าไม่น้อยกว่าห้าพันบาท พร้อมทั้งวัตถุประสงค์ของการบริจาค เพื่อให้ประชาชนทราบเป็นประจำทุกสิ้นเดือนแล้วแจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ประกาศ

การตีราคาทรัพย์สิน หรือการประเมินมูลค่าประโยชน์อื่นใดที่ได้รับบริจาคให้คำนวณราคาทรัพย์สิน อัตราค่าเช่า ค่าตอบแทนหรือค่าของสิทธิที่รับตามปกติทางการค้าในท้องถิ่น

ข้อ ๑๒๖ บุคคลใดจะบริจาคเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดให้แก่พรการเมือง มีมูลค่าเกินสิบล้านบาทต่อพรการเมืองต่อปีมิได้ และในกรณีที่บุคคลนั้นเป็นนิติบุคคล การบริจาคเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดให้แก่พรการเมืองไม่ว่าพรคนเดียวหรือหลายพรเกินปีละห้าล้านบาท ต้องแจ้งให้ที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้นทราบในการประชุมใหญ่คราวต่อไปหลังจากบริจาคแล้ว

พรการเมืองจะรับบริจาคเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดซึ่งมีมูลค่าเกินวรรคหนึ่งมิได้

ส่วนที่ ๔

อัตราค่าธรรมเนียม และค่าบำรุงพรการเมือง

ข้อ ๑๒๗ สมาชิกพรการเมืองต้องชำระค่าธรรมเนียมและค่าบำรุงพรการเมืองปีละหนึ่งร้อยบาท แบบตลอดชีพไม่น้อยกว่าสองพันบาท

เพื่อประโยชน์ในการนับรอบระยะเวลาการชำระค่าบำรุงพรประจำปีของสมาชิก ให้ถือว่ารอบระยะเวลาการชำระค่าบำรุงพรประจำปีของปีที่สมาชิกได้ชำระค่าบำรุงพรเป็นครั้งแรกสิ้นสุดลงในวันสิ้นปีปฏิทินของปีเดียวกันนั้น และให้เริ่มต้นนับรอบระยะเวลาการชำระค่าบำรุงพรประจำปีของปีถัดไปใหม่ โดยให้เริ่มต้นนับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคมและสิ้นสุดลงในวันที่ ๓๑ ธันวาคมของปีเดียวกัน ทั้งนี้ สมาชิกชำระค่าบำรุงพรประจำปีของปีถัดไปภายในกรอบระยะเวลาดังกล่าวเมื่อใดก็ได้และภายในสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ ใช้บังคับให้สมาชิกพรการเมืองชำระค่าบำรุงพรการเมืองปีละห้าสิบบาท

หมวด ๑๒

การใช้จ่ายของพรการเมือง

ข้อ ๑๒๘ เงินและทรัพย์สินของพรการเมืองต้องนำไปใช้จ่ายเพื่อดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของพรการเมือง ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งของพรการเมืองและสมาชิก และค่าใช้จ่ายในการบริหารพรการเมือง

พรการการเมืองต้องเปิดเผยค่าใช้จ่ายในการโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์การดำเนินกิจกรรมของพรการเมืองไม่ว่ารูปแบบใด ให้สมาชิกและประชาชนทราบเป็นการทั่วไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ ๑๒๙ ในกรณีที่พรการเมือง ผู้บริหารพรการเมือง หรือบุคคลใดให้เงินทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่สมาชิกซึ่งดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม และไม่ว่าจะให้เป็นประจำ หรือเป็นชั่วคราว ถ้าการให้หรือรับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดนั้น ไม่เป็นความผิดตามมาตรา ๑๔๔ หรือ มาตรา ๑๔๙ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ให้พรการเมือง ผู้บริหารพรการเมือง หรือบุคคลนั้น แล้วแต่กรณี แจ้งให้นายทะเบียนทราบถึงการให้เงิน ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดนั้นตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่นายทะเบียนกำหนด และให้ประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปด้วย

ห้ามมิให้สมาชิกซึ่งดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร รับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคลใดโดยไม่มีมูลอันจะอ้างได้ตามกฎหมาย เว้นแต่เงินที่ได้มีการแจ้งไว้ตามวรรคหนึ่ง

ข้อ ๑๓๐ ให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารพรการเมืองที่จะต้องตรวจสอบ และควบคุมมิให้มีการนำเงินหรือทรัพย์สินของพรการเมืองไปใช้จ่ายเพื่อการอื่นใดนอกจากที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๒๖ และข้อ ๑๒๗

หมวด ๑๓

การเลิกพรการเมือง สาขาพรการเมือง

และตัวแทนพรการเมืองประจำจังหวัด

ข้อ ๑๓๑ การเลิกพรการเมือง สาขาพรการเมือง และตัวแทนพรการเมืองประจำจังหวัด ให้เป็นไปตามมติคณะกรรมการบริหารพรการเมือง

ในกรณีกรรมการบริหารพรการเมืองพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะด้วยเหตุพ้นจากสมาชิกพรการเมือง ให้ถือว่าเป็นเหตุให้เลิกพรการเมือง เนื่องจากกรรมการบริหารพรรคขอลาออกจากสมาชิกพรการเมืองทั้งคณะ

ข้อ ๑๓๒ ในกรณีที่พรการเมืองต้องสิ้นสภาพความเป็นพรการเมือง หรือยุบพรการเมือง ให้ทรัพย์สินของพรการเมืองที่เหลือภายหลังจากการชำระบัญชีแล้วตกเป็นของกองทุนเพื่อพัฒนาพรการเมือง

๒. มีมติเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคไทยรักราษฎร์ชุดใหม่ จำนวน ๑๐ คน ได้แก่

๒.๑ นายสุพจน์ พลบุตร	หัวหน้าพรรค
๒.๒ นายสุทิน ดรณโยธิน	รองหัวหน้าพรรค
๒.๓ นางสาวศิริณี กันทา	เลขาธิการพรรค
๒.๔ นายปรีชาชัย พิพรรณธนาคุณ	รองเลขาธิการพรรค
๒.๕ นางสาวสิริรัตน์ ราวินิจ	เหรัญญิกพรรค
๒.๖ นายอดุลย์ ชูสุวรรณ	นายทะเบียนสมาชิกพรรค
๒.๗ นายสุนัย พลายงาม	โฆษกพรรค
๒.๘ นายนพดล อมรเวช	ผู้อำนวยการพรรค
๒.๙ นายบุญชิต ทองหัตถา	กรรมการบริหารพรรค
๒.๑๐ นายจตุพล สิงห์มรกต	กรรมการบริหารพรรค

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๓

พันตำรวจเอก จรุงวิทย์ ภุมมา

นายทะเบียนพรรคการเมือง